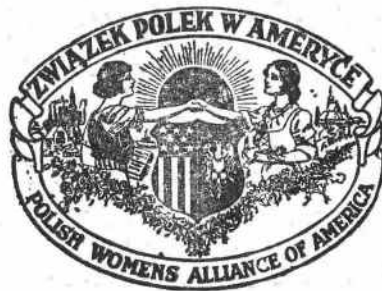

Pamiętnik
Sejmu XIX-go

XIXth CONVENTION

Bellevue - Stratford
Philadelphia, Pa.

Sept. 26th - Oct. 2nd
1943

PAMIĘTNIK SEJMU DZIEWIĘTNASTEGO

26-go Września

2-go Października

HOTEL BELLEVUE-STRATFORD

PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA

1943

MATKA BOSKA CZĘSTOCHOWSKA
KRÓLOWA KORONY POLSKIEJ
PATRONKA
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

Witajcie do Grodu Bratniej Miłości

SEJM Dziewiętnasty w historycznych odbywa się czasach i w historycznym mieście.

Teraz gdy wojna wre na świecie całym, gdy podstawy ustroju demokratycznego i nasz kraj cały mają potężnych wrogów do zwalczania, przychodzi nam obradować w mieście, które w historii Stanów Zjednoczonych odegrało wielką rolę w obronie walki o niepodległość. Tutaj podpisana została Deklaracja na cześć której ustanowiono największe święto narodowe kraju — Dzień Czwartego Lipca. Tutaj budynki mówią przeszłością i kamienie mają wspaniałe wspomnienia o historycznym znaczeniu dla kraju, a także dla świata całego.

Jako przewodnicząca Komitetu Przedsejmowego, a więc gospodyni, której przypadła zaszczytna rola przygotowania gruntu do urzędowania Sejmu, mam głębokie przekonanie, iż to miejsce historyczne głęboko przemówi do serc i umysłów naszych i że weźmiemy w swe serca chociaż odrobinę tej wielkości, jaka żyje w tym mieście.

Wierzę, że pamiętać będziemy, jak na kobiety Amerykanki i Polki przypadło, iż dzisiaj rozgrywa się wielka walka o te same ideały, na których budowano wielkość Stanów Zjednoczonych i że kraj nasz potrzebuje nas jako mądre obywatelki, wiedzące, że dobro kraju na pierwszym miejscu położyć należy.

Wierzę, że w obradach naszych kierować się będziemy siostrzaną miłością i że tę miłość siostrzaną będziemy umiały zastosować nie tylko wzajemnie do siebie tu zgromadzonych lecz także dać jej skrzydła, aby poniosła nas tam — gdzie bracia nasi i siostry z zamorskiej Ojczyzny wyglądają jej od nas.

Zanim przystąpimy do obrad, weźmy w serca i umysły nasze zrozumienie dla wymagań czasu i w myśl dobra naszej ukochanej organizacji, dla przysporzenia jej dobrego imienia i chwały, obradujmy tak — jak na uświadomione kobiety wypada, a Bóg pobłogosławi naszym zamierzeniom i dobre myśli w szlachetne czyny obróci.

Sercem całym wam oddana

MARIA C. DANESKA

Przewodnicząca Komitetu Przedsejmowego,
Prezeska Stanowa Obwodu X Z. P. w A.

ZARZĄD WYKONAWCZY

Komitetu Przedsejmowego

SEJMU XIX-go ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE
w Philadelphia, Pa.

MARIA C. DANESKA

Przewodnicząca Komitetu Przedsejmowego
Prezeska Stanowa Obwodu X-go Z. P. w A.

ZARZĄD WYKONAWCZY KOMITETU PRZEDSEJMOWEGO

SEJMU XIX-go ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE W PHILADELPHIA, PA.

WICEPRZEWODNICZĄCA

WICEPRZEWODNICZĄCA

WANDA NOWAK
Gr. 148
Philadelphia, Pa.

ADELA JASKIEWICZ
Komisja Nr. 15-ty
Newark, N. J.

WICEPRZEWODNICZĄCA

ANNA BORAWSKA
Gr. 675
Manayunk, Pa.

SEKRETARKA

MARIA GZOWSKA
Gr. 595
Newark, N. J.

WICEPRZEWODNICZĄCA

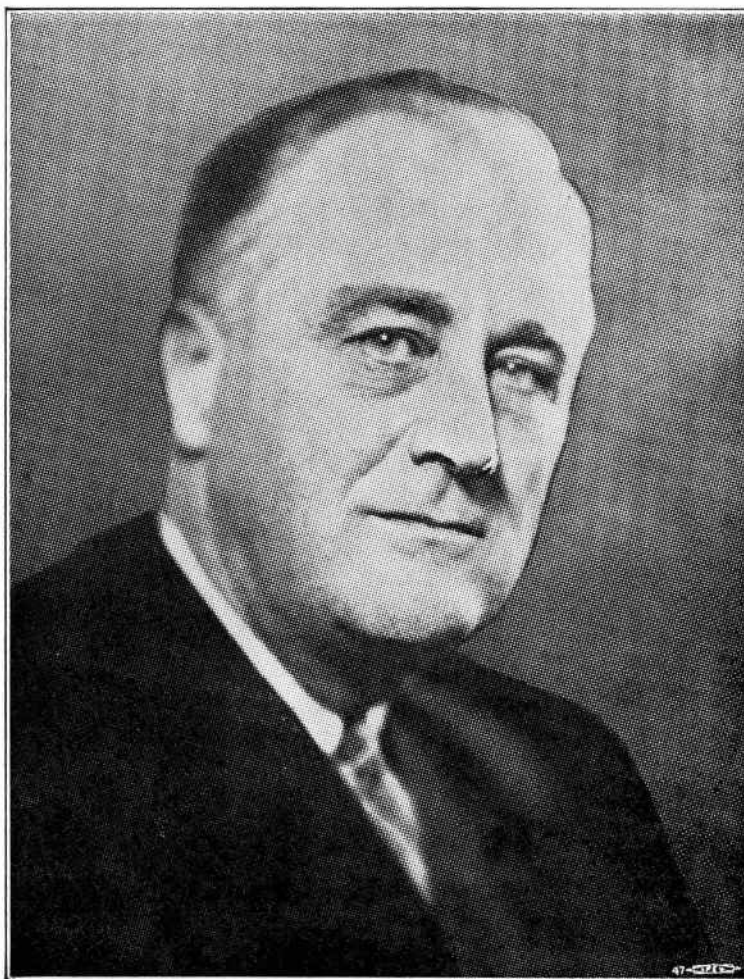

FELIKSA JASIŃSKA
Gr. 591
Jersey City, N. J.

KASJERKA

KONSTANCJA BYCZKOWSKA
Gr. 763
Baltimore, Md.

FRANKLIN DELANO ROOSEVELT

Prezydent Stanów Zjednoczonych

WŁADYSŁAW RACZKIEWICZ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

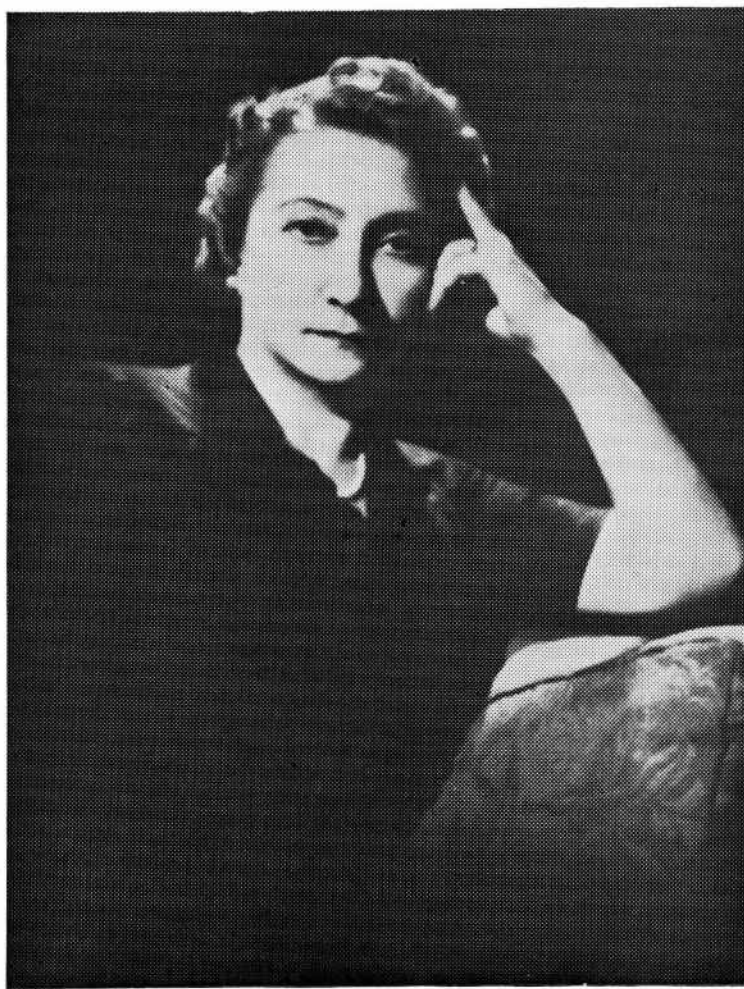

A pamięć Twoja żyć będzie między nami na zawsze...

Śp. GENERAL WŁADYSŁAW SIKORSKI

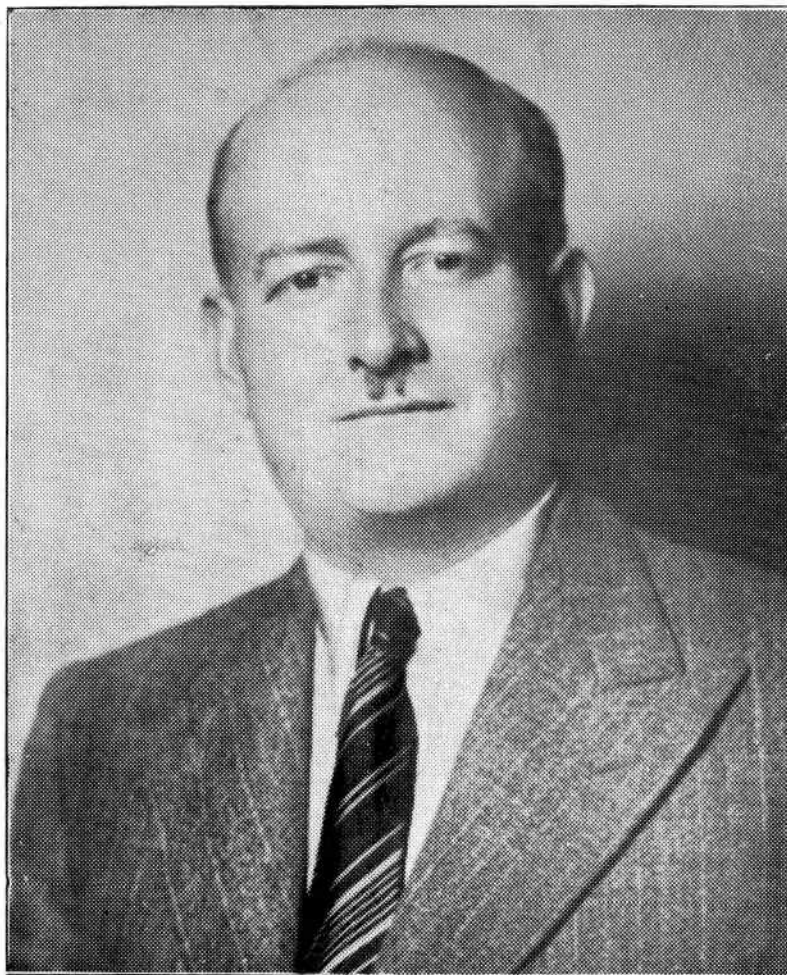
I-szy Premier Rządu Polskiego na uchodźstwie
i Naczelnny Wódz Armii Polskiej

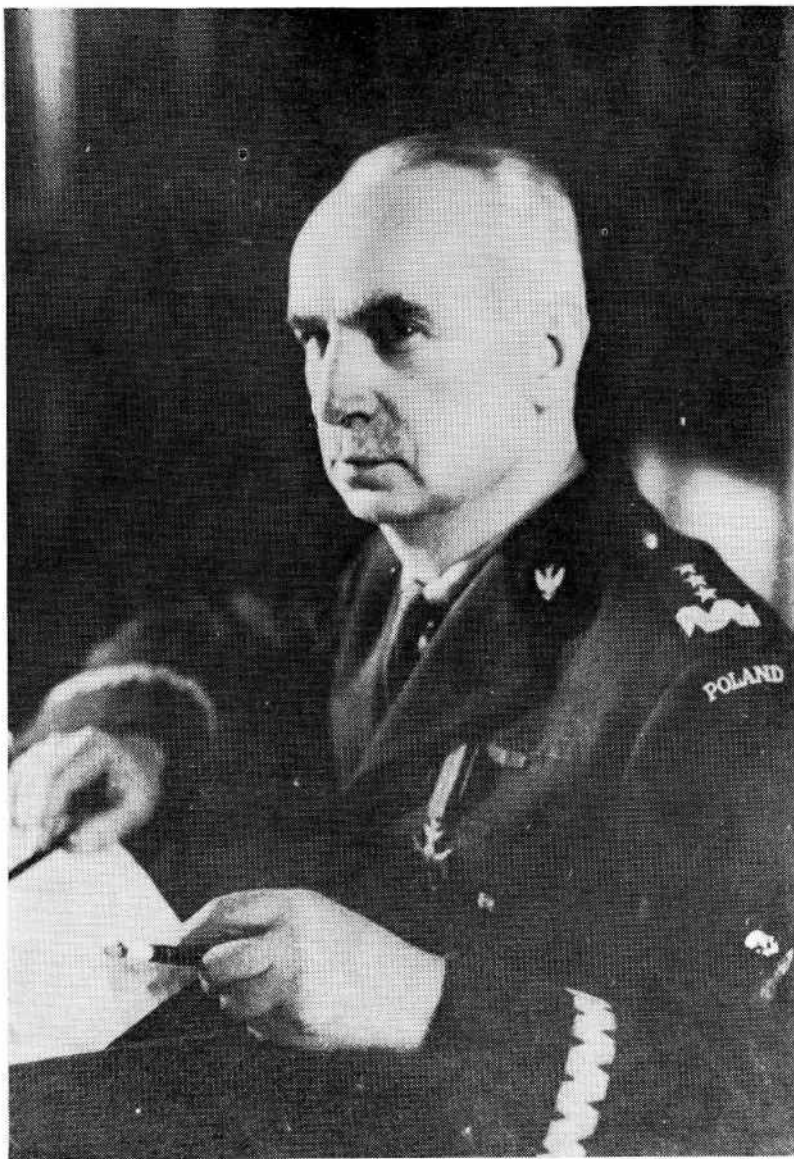
Kobiety polskie zawsze świeciły przykładem patriotyzmu. Gdy mężowie ich pracowali, walczyli i ginęli, one wychowywały pokolenia, uczyły je religii, języka i miłości ojczyzny. Gdy mężów nie stało, one walczyły za Polskę. Kto widział obronę Lwowa, Warszawy, kto przeżył ostatnich lat trzydzieści historii polskiej, ten rozumie dlaczego dzisiaj w Kraju na najbardziej wysuniętych placówkach kobieta trwa i walczy niezłomnie, dlaczego jest przykładem, który ciągle musimy mieć przed oczyma.

HELENA SIKORSKA.

Londyn, dnia 20 czerwca, 1943 r.

STANISŁAW MIKOŁAJCZYK
Premier Rządu Polskiego na uchodźstwie

GENERAL KAZIMIERZ SOSNKOWSKI

Naczelný Wódz Polskich Sił Zbrojnych

JAN CIECHANOWSKI

Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy rządzie Stanów Zjednoczonych

Główny Mówca na Bankiecie Sejmowym

Związku Polek w Ameryce

HONORATA B. WOŁOWSKA
Prezeska Związku Polek w Ameryce

Zawsze na Posterunku

PRZYJĘTYM zwyczajem, zdaje się, przeważnie komplementem wpisuje się do "Pamiętnika". Niestety, odejść muszę od tej tradycji szanowanej, bo tego wymagają chwile, jakie przeżywamy.

W tragicznych dla ludzkości, dla naszych tu Stanów Zjednoczonych i ziemi skąd nasz ród — Polski chwilach, przychodzi nam obradować na Sejmie XIX-tym ukochanej organizacji naszej — Związku Polek w Ameryce.

Bodaj że ocenicie to Siostry Serdeczne, że w chwilach jak obecne, trudno o nutę wesołą, swobodną, o zdawkowe, w piękne przybrane słowa frazesy.

Z przyczyny jednego arcy-zbrodniarza, z pomocą pomniejszych jego satelitów, w morzu krwi pławi się świat cały. Już dziś, ileż to między nami Matek, żon, Sióstr i Narzeczonych serdecznie oplakujących — aczkolwiek bohater-ski — zgon swoich najmilszych, poległych na polu bitew, tak pod gwiazdzystym jak i biało-czerwonym sztandarem.

A, czyż przypomnieć mnie Wam tę cztero-letnią Golgotę, te wszystkie cierpienia, okropności wojenne, setki tysięcy wymordowanych, miliony na pracę przymusową skazanych, na wygnanych w tajgi syberyjskie braci i siostry nasze; na te w setki tysięcy idące biedne, nieszczęśliwe, schorzałe i zgłodniałe sieroty polskie, błakające się dziś po krańcach całego świata?

Wiem, że nam wszystkim, jako czułym na nieszczęście bliźniego kobietom, jako obywatelkom tego kraju, jako Polkom, myśl o okropnościach tych wojennych, sen z oczu spędza, serce bólem kraje, że radebyśmy największe na siebie przyjąć ciężary, największe ponieść poświęcenia, byle tym wszystkim opieki, pomocy i ofiarności naszej wyczekującym, z największą i najwydajniejszą przyjść pomocą.

W bolesnych dla Narodu Polskiego, — dla nas od zarania naszego życia organizacyjnego podtrzymujących tu tego Znicza Polskości — chwilach, lat cztery wstecz i kilkanaście zaledwie dni po wybuchu strasznej wojny w Polsce, odbywałyśmy nasz Sejm w Niagara Falls, N. Y. Wtedy jedynie Polska krwawiła. Dziś, cztery lata póź-

niej, pożoga wojenna objęła świat cały. O ile wybuch wojny w roku 1939 dotknął nas pośrednio; dziś, już bezpośrednio, jako obywatelki Wielkich Stanów Zjednoczonych, jako Matki i Żony odczuwamy ten tragizm dziejowy.

A jednak poprzez te cztery lata najkrwawszych w historii świata zmagania, poprzez morze krwi i najokropniejszych prześladowań, jakiemu uległ i ulega Naród Polski, nie traciłyśmy ducha; przekonane, że sprawiedliwość zwycięży, a modły i praca nasza przyniesie "Lepsze Jutro" nam i całej ludzkości.

I tak zbliża się już godzina porachunku, odwetu dla nas, a klęski dla zbrodniarzy świata. Jeszcze kilka czy kilkanaście miesięcy olbrzymiego wysiłku, niezawodnie wielkich jeszcze ofiar z naszej strony, a Sprzymierzone Narody Demokracji, pod przewodem Gwiazdzystego Sztandaru pokonają na wszystkich polach bitew i bodaj raz na zawsze zbrodniczych wrogów naszych, tak tych białych o czarnej duszy, jak i tych żółtych — skośnookich. A z wygraną wojną na polu bitew, tak my tu, jak i Polska, znajdą upragniony, trwały i sprawiedliwy Pokój.

Zanim jednak ta upragniona nadejdzie chwila, dla jej przyspieszenia i ażeby znalazła nas ona do czekających nas zadań przygotowane, jeszcze na jedną chwilę, nie wolno nam w pracy przystanąć. Wręcz przeciwnie, zdwoić, potroić, spotęgować musimy wysiłki, zadania i obowiązki nasze, których ogrom leży przed nami.

Prawdziwie trudno wprost powiedzieć, gdzie ich początek, a gdzie ich kres. Na żadnym od-cinku pracy nie może nas dziś braknąć. W kobiecych oddziałach wszelkich formacji wojskowych Stanów Zjednoczonych, jest dziś miejsce dla Polki, obywatelki amerykańskiej. W szpitalach wojskowych jest miejsce dla Pielęgniarki-Polki; w produkcji wojennej warsztat dla Robotnicy Polskiej; w Czerwonym Krzyżu, w kantinach U. S. O., w sprzedaży Bondów Wojennych, przy zbiorce złomu, tłuszczu, składaniu krwi serdecznej dla ratowania życia naszych synów, braci i mężów, jest miejsce dla każdej, bez względu na wiek, świadomej swoich obowiązków Obywatelki-Polki.

Ale i to stanowi tylko część naszych obowiązków. Wszak nasz Związek Polek w Ameryce, poza wzajemną pomocą materialną, jako organizacja bratniej pomocy powstał i jak chlubnie wskazują piękne jego karty niemal pół-wiekowej historii, działał i na pierwsze miejsce stawiał sprawę Polskości.

Nie tu miejsce na przypomnienia, cośmy już w tym kierunku zdziałały. Czas natomiast i to najwyższy, opracować i przygotować plany na przyszłość.

Zniszczona, wymordowana, zdziesiątkowana, w gruzach i ruinach Polska, fizycznie wyniszczona ludność Polski, z chwilą odzyskania wolności, znajdzie się bez szpitali, lekarstw i opatrunków, jakie w pierwszym rządzie my tu dostarczyć Jej możemy.

Na nas, z pierwszą godziną zakończenia wojny spadnie obowiązek dożywienia całej prawie ludności Polski, karmienia niemowląt i dzieci, jeśli głód i choroba nie mają większych jeszcze spowodować strat od wojny samej.

Zniszczony handel i przemysł polski, zniszczona wieś i rola polska, muszą z naszą spotkać się pomocą.

Wszystko wskazuje, że w odrodzonej Polsce zabraknie Księdza Polskiego dla zbawienia duszy i dla opieki religijnej tych wiernych Kościołowi rzesz polskich; braknie Siostry Zakonnej, Lekarza i Pielęgniarki dla ratowania tak duszy jak i ciała; braknie Jej Nauczycielki, Pracowników Społecznych, których znów w pierwszym rządzie Polonia Amerykańska swojej starej Macierzy dostarczyć będzie musiała.

W tym więc kierunku praca zorganizowanej w Związku Polek w Ameryce i świadomej jej obowiązków Kobiety-Polki, od dziś i przez długie lata odchodzić powinna. Scentralizowana i znacznie wzmożona ofiarność nasza, pozwoli nam na planową i na daleki dystans obliczoną działalność humanitarną. Kształcąc siebie same i dzieci nasze do pracy zawodowej, humanitar-

nej, pedagogicznej i społecznej, sobie i im zapewnimy nowe warsztaty pracy, a Polsce wielką oddamy usługę.

Wreszcie, w ramach organizacyjnych tak ze względów praktycznych jak i ideowych, musimy bez przerwy umacniać organizację naszą, ażeby rosła w siły i nowe członkostwo, bo w szeregach naszych jest miejsce i tu znaleźć się powinna, każda Polka na ziemi amerykańskiej. Pamiętajmy, że Związek Polek w Ameryce jest szkołą i ostoją Polskości. Jeśli kultura polska, mowa, tradycja, duma narodowa i duch polskości na długie jeszcze lata i nawet wieki, nie mają tu między nami zaginąć, w wielkiej mierze dokonamy tego, jeśli od niemowlęctwa wprowadzimy młode latorośle nasze do Związku Polek w Ameryce, ażeby tu urabiając się na dobre i krajowi swojemu oddane obywatelki Stanów Zjednoczonych, nie mniej, nietylko że nie zapomniały, ale dumne były z ich pochodzenia polskiego, w każdej dobrej sprawie, ilekroć i gdziekolwiek zajdzie tego potrzeba, służąc zarówno wiernie Stanom Zjednoczonym, jak i krajowi ich przodków — Polsce.

Wiem i wierzę, że podobnie na przyszłość naszą organizacyjną zapatruje się całe Członkostwo nasze, a już zwłaszcza jego Przedstawicielstwo w osobach Pań Delegatesk Sejmowych. To też osobiście wielkich i doniosłych dla organizacji, dla kraju naszego i dla Sprawy Polskiej oczekuję uchwał od Sejmu XIX-go Związku Polek w Ameryce. Na nas zwrócone są dziś oczy współobywateli naszych amerykańskich, jak i uciemzonego Narodu Polskiego, dla którego dodatnie nasze uchwały będą jakby tym nowym zastrzykiem krwi do dalszej i ostatecznej walki, aż do zupełnego pokonania wroga.

Tak! Dwojaka przed nami praca, bo i dla Stanów Zjednoczonych i dla Polski. Ktoś słabszy, załamałby się może, nigdy zaś Polka, bo tak nam dopomóż Bóg, obowiązek ten nasz godnie spełnimy.

Szczęść Wam Boże Siostry Serdeczne!

Do usług zawsze gotowa

HONORATA B. WOŁOWSKA

Prezeska

Zarząd Związku Polek w Ameryce Wybrany Na Sejmie XVIII w Niagara Falls, N. Y.

Pierwszy rząd: Ś. p. Kasjerka **Wiktoria M. Latwis**, Wiceprezeska **Adela Łagodzińska**, Prezeska **Honorata B. Wołowska**, Sekretarka Generalna **Maria A. Porwit**, Dyrektorka **Gertruda Potocka**.

Drugi rząd: Dyrektorka **Bronisława Jakubowska**, Rzecznik **Barbara Fisher**, Dyrektorka **Albina Damsz**, Redaktorka **Jadwiga Karłowiczowa**, Lekarz Naczelny **Franciszka Kapuścińska**, Dyrektorka **Bronisława Wolnik** i Dyrektorka **Maria Łopacińska**.

W górze z lewej — **Leokadia Blikowska**, Kasjerka Z. P. w A., po śmierci ś. p. Wiktorii Latwis.

PREZESKI STANOWE ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

Angelina Milaszewicz
OBWÓD I

Florentyna Knapp
OBWÓD II

Zofia Jerzyk
OBWÓD III

Rozalia Biedroń
OBWÓD IV

Jadwiga Gibasiewicz
OBWÓD V

Barbara Kluczyńska
OBWÓD VI

Monika Pawłowska
OBWÓD VII

Tekla Starzyk
OBWÓD VIII

Stanisława Stecewicz
OBWÓD IX

Maria C. Daneska
OBWÓD X

Anna Tutro
OBWÓD XI

Maria A. Forwit, Dyrektorka Gertruda Fotocka.
 Dyrektorka Bronisława Jakubowska, Rzecznik Barbara Fisher, Dyrektorka Albina Damsz, redaktorka
 Drugi rząd: Dyrektorka Bronisława Wolnik i Dyrektorka Maria Lopacińska.
 Lekarz Naczelny Franciszka Kapuscinska, Dyrektorka Bronisława Wolnik i Dyrektorka Maria Lopacińska.
 VI cześć z lewej — Leokadia Bilkowska, Kasjerka Z. P. w A., po śmierci s. p. Wiktorii Latwis.

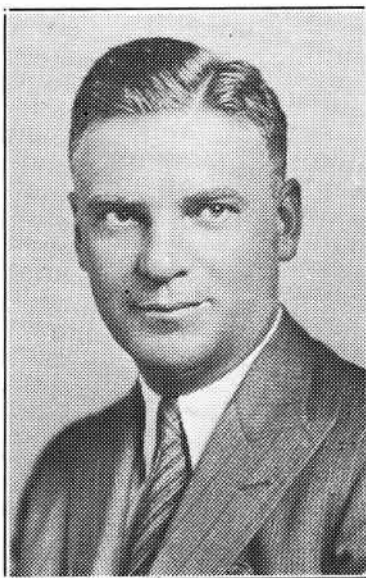
Świadomość Posłannictwa

DO OCENY działalności Związku Polek w Ameryce, tej największej organizacji Kobiet-Polek, nie trzeba bynajmniej studiować całej 50-letniej historii. Wystarczy przyglądać się pracy Związku w ostatnich czterech latach, t. j. od chwili napadu Niemców na Polskę.

We wrześniu, 1939 r. Sejm Związku Polek uchwala 5-centowy, dobrowolny podatek na rzecz ofiar wojny w Polsce. Uchwała ta została całkowicie wprowadzona w czyn i te 5-centówki, składane przez członkinie, ofiarnie co miesiąc, stworzyły poważny fundusz, który zaspokoił głód dziesiątków tysięcy jeńców i uchodźców wojennych.

Z chwilą powstania możliwości dożywiania polskich jeńców wojennych w Niemczech, Związek Polek zakrzętnął się natychmiast, by pośpieszyć tym nieszczęśliwym przez wysyłanie paczek żywnościowych i odzieżowych. Trzy pełne lata trwała ta piękna, żmudna i owocna praca członkiń Związku Polek. Jak pracowite pszczołki znosiły one artykuły żywnościowe, bieliznę, swetry, ubrania i obuwie, składały je do paczek z tektury, wiązały i obszywały płótnem, adresowały i przewoziły stopy paczek do wysyłki tym, którzy z takim upragnieniem na nie czekali. Owocem tej cichej, systematycznej, mrówczej pracy była wysyłka w przeciągu trzech lat 120,400 paczek o wartości 360 tysięcy dolarów. Trudno byłoby opisywać, jak wielkie znaczenie moralne i materialne miały te paczki dla żołnierza, otoczonego drutem kolczastym, głodzonego, wycieńczonego i odciętego od swych rodzin i od całego świata, dla żołnierza w niewoli, którego postawę moralną wróg chciał zła-

mać. Ta piękna karta, karta moralnej i materialnej pomocy jeńcom polskim, pozostanie na zawsze chlubą Związku Polek, będzie wzorem dla wszystkich pokoleń, jak można służyć dobrej sprawie, jak spełniać zbiorowe posłannictwo, wypływające z gotowości do poświęceń Kobiety-Polki.

Karta paczek musiała jednak zostać zamknięta z dniem 10-go czerwca, 1943 r., wskutek zarządzeń władz. Lecz wstrzymanie wysyłki paczek nie zahamowało samarytańskiej działalności Związku Polek, bo już słyszy się o przygotowywanym na szeroką skalę planie ratowania dzieci polskich. Sztab Związku Polek bada już w tym kierunku potrzeby, możliwości i drogi, omawia szczegóły, przygotowuje planową akcję i niewątpliwie wkrótce poweźmie decyzję. A potrzeby w dziedzinie ratowania polskich dzieci są ogromne. Dość wspomnieć, że według statystyki rządowej, Niemcy wymordowali do pierwszego maja, 1943 r., milion czterysta tysięcy

Polaków, czyli że osierocili conajmniej taką samą liczbę dzieci w Polsce. A nadto setki tysięcy dzieci dogorywają z głodu w Rosji. I te dzieci czekają na ratunek z zewnątrz, gdyż w przeciwnym razie grozi im śmierć. Doprawdy nie może być piękniejszego celu, jak ten, który sobie obecnie stawia Związek Polek, t. j. ratowania dzieci polskich. Znając zdolność do wielkich poświęceń członkiń Związku Polek, znając Ich patriotyzm, Ich wytrwałość i systematyczność w pracy, jestem głęboko przekonany, że Związek Polek na tej drodze przysłuży się najbardziej Narodowi Polskiemu, a równocześnie udowodni, że zdaje sobie dokładnie sprawę ze swego pięknego i wielkiego posłannictwa.

Szczęść Boże w tej owocnej pracy!

DR. KAROL RIPA,
Konsul Generalny R. P.

Wiedza Radosna

PODZIELMY SIĘ SŁOWEM — JAK CHLEBEM CODZIENNEGO DNIA

SKARB zakopany w ziemię i wiedza jaką posiadamy, a nie dzielimy się z innymi, naprawdę są skarbami bezużytecznymi.

W organizacji naszej bezużytecznych skarbów jest wiele.

Dzieje się to być może dlatego, że nie mamy w sobie głębokiego przeświadczenia, że prawem życia jest wieczny ruch, wieczna praca myśli.

Organizacja, prócz wielu przywilejów czysto materialnej natury daje nam nie tylko pole do działania we wielu kierunkach lecz stwarza doskonałą okazję, aby iść do swoich i dzielić się z nimi zdobyciami oraz pomnażać siły i wzmacniać wiarę w swe poczynania.

Nikt z nas nie powinien zamknąć się i zasklepić sam w sobie, bo to prowadzi do gnuśności, przedwcześnie pochyla barki i ciąży jak kamień, gdy przeciwnie życie pełne zamiarów, nowych myśli i ustawicznej pracy, dodaje nowych sił, przysparza nowych zainteresowań, rozbudza ducha i zdobywa dla swych celów świat.

Niektórzy być może iż boją się wyrazu — praca, lecz praca to nie koniecznie obciążenie i trud, bo może być praca dająca zadowolenie, praca radosna — chociażby dlatego że jest się z ludźmi myślącymi tak samo i dążącymi do tych samych celów.

Zjechałyśmy się na Sejm. Jest nas razem wiele kobiet, które łączy organizacja w silne ogniwo wielkiego łańcucha. Mamy więc możliwość na tym miejscu dokonać nie tylko przeglądu dawniejszych prac lecz także przez nowe uchwały pracę rozszerzyć.

We wszystkich naszych zamierzeniach i dążeniach, musimy siać uświadczenie tego co robimy nie tylko w szeregach naszego członkostwa lecz pośród całego społeczeństwa, do którego należymy i z pośród którego werbuujemy nasze członkostwo.

Dajmy się więc poznać.

Jak to uczynić?

Idźmy ze słowem o organizacji do ludzi, siejmy o niej wiedzę radosną i w tej czystej atmo-

sferze szlachetnego wysiłku i dążeń, pomnażajmy jej siłę i wielkość.

O organizacji naszej co tydzień mówimy w Głosie Polek, mówimy na posiedzeniach, codziennie mówią o niej urzędniczki lecz to wszystko nie sięga tak daleko jak pragniemy i nie zatacza tak szerokich kręgów — na jakie zasługujemy i na jakie nas stać.

Myśląc o wiedzy radosnej, sianej o naszej organizacji mam na myśli rozszerzenie pracy oświatowej i publicystycznej.

Mamy w naszej organizacji po temu siły i mamy środki, spodziewać więc się należy iż zakres tej dziedziny pracy, uchwałami Pań Delegatek może być pogłębiony i rozszerzony.

Otóż jak sobie pracę tę przedstawiam:

Praca w kierunku oświatowym staje się dzisiaj nie wystarczająca, jeżeli chciałbyśmy nadal prowadzić ją w sposób dorywczy. Koniecznym jest nadanie jej charakteru codziennego, aby codzienną i stałą była obsługa grup, komisyj, wianków i wszelkich innych zespołów oraz członkiń, a nawet i nie-członkiń naszej organizacji, jeżeli zwrócą się do nas.

Praca tak pojęta przysporzy wiele pracy i z konieczności rzeczy będzie musiała być prowadzona listownie.

W pracy tej ważną będzie rzeczą, aby mieć gotowe i do naszych potrzeb dostosowane publikacje.

Praca oświatowa ściśle łączy się z Głosem Polek i przy odpowiednim układzie sił, a także wyzyskaniu wiedzy każdej urzędniczki czy instruktorek i bibliotekarki, przy zastosowaniu zrozumienia i współpracy — można naprawdę wiele zrobić.

Praca oświatowa mówiąc obrazowo powinna mieć dwa skrzydła — jedno skierowane do członkostwa przez Głos Polek i wydawanie odpowiednich broszur, a drugie na zewnątrz do szerszego społeczeństwa przez większe zasilanie dzienników polskich i pism, a także reklamowanie zwłaszcza naszych programów oraz interesujących faktów w pismach wydawanych w języku angielskim. Słowo pisane i drukowane w akcji

oświatowej powinno znaleźć szersze zastosowanie, nie można jednak zapomnieć o żywym słowie, głoszonym w odczytach, przemówieniach, pogadankach.

Dlatego, gdy się znajdzie odpowiednia prelegentka, znająca organizację i umiejąca o niej mówić, usługi jej powinny być wykorzystane.

W tym co powiedziałam powyżej, nie powiedziałam nic nowego. Z tego rodzaju westchnieniami, owianymi szlachetnymi myślami, spotykałam się częstokroć tak w najbliższym otoczeniu Zarządu Głównego jak i na Sejmikach, a nawet posiedzeniach Komisji i Grup. Jest to tym większym dowodem, że potrzeby nasze idą po linii powyżej określonej.

Ponieważ w akcji oświatowej musimy przyjąć sposób jak najbardziej łatwy, chodzi jeszcze o to, aby stworzyć wszędzie na terenach odpowiedni nastrój, wyrażający się przyjaznym nastawieniem i radością z dokonanych osiągnięć. Akcja cała musiała by być prowadzona w ten sposób, aby korzystanie z nabywania wiedzy było nie trudem, a radością i coraz bardziej potęgu-

jącą się siłą. Musimy pamiętać o tym, że wszystkie prawdy i zasady — są proste i łatwe dla każdego do zrozumienia. Dopiero w szczegółach człowiek się gubi, a nam przecież chodzi przede wszystkim o poznanie zasad odnoszących się do organizacji, do kraju z którego pochodzimy i do kraju w którym zamieszkujemy, a także do pracy i życia w ogólności.

W naszej pracy oświatowej prócz programów na wszelkie okazje i dla młodzieży, musi być uwzględniany nie tylko społeczny charakter wszelkich poczynań lecz kładziony nacisk na rzeczy mające wpływ na charakter, dodatnie poczucie pewności siebie oraz rozrost sił, prowadzący do rozbudowy naszego życia organizacyjnego, a przez to społecznego i narodowego.

Pisząc te słowa do Pamiętnika, dzielę się doświadczeniem ostatnich czterech lat swej pracy.

Rada będę niezmiernie, gdy Panie Delegatki słowa te przeczytają i uchwałami swymi przyczynią się do rozszerzenia akcji oświatowej, tak bardzo dzisiaj potrzebnej.

JADWIGA KARŁOWICZOWA
Redaktorka "Głosu Polek"

★ ★ ★

DOKTOROWA ANNA KLARKOWSKA

Była Prezeska Stanowa Obwodu I Z. P. w A.

Współzałożycielka i Prezeska od Założenia Gr. 58-ej

PRZEWODNICZĄCA BOND SELLING RALLY LUNCHEON

Podczas Sejmu XIX Z. P. w A. w Philadelphii, Pa.

★ ★ ★

Do Pamiętnika Sejmu XIX Z. P. w A.

JAKO jedna z pierwszych pionerek, które kładły podwaliny pod ten wielki gmach dusz i serc kobiety polskiej w Ameryce, pozwolę sobie może u schyłku już życia zro-
bić kilka uwag na przyszłość.

Gdy cały świat w wyścigu ulepszeń kroczy naprzód i nasza organizacja musi iść w parze z ewolucją wszystkiego. Gdy będziemy stały w miejscu już tym samym cofamy się wstecz.

Sprawa oświatowa musi ulec gruntownej zmianie ażeby służyła całej naszej organizacji; stypendia które oznaczają nic więcej jak tylko bezprocentową pożyczkę, w wielu wypadkach pomogły członkiniom naszym do dalszego kształcenia się, gdzie z wdzięcznością pożyczki zostały spłacone, ale olbrzymią większość można nazwać nadużyciem grosza publicznego, nie tylko że grosza tego nie zwrócono ale szykanowano organizację.

Teraz zachodzi pytanie czy organizacja nasza może wskazać choć na jedną z naszych członkiń wykształconą naszym Funduszem O-

światowym? Nie, nie możemy — a powinna być cała falanga takich członkiń, któreby mogły usługi swe oddawać naszej organizacji.

Dlatego też proponuję, ażeby jak już nie więcej to po jednej tylko całkowicie wyszkolić dla użytku w naszej organizacji—dzienikarkę, bibliotekarkę, aktuariusza i kierowniczkę ruchu młodzieżowego, w dodatku drogą wykładów przysposobić całe zastępy kandydatek na czołowe urzędy w naszej organizacji, a szczególny kłaść nacisk na fachowe szkolenie w kierunku finansowym, co jest największą podstawą każdej organizacji. Dziś nie możemy już kroczyć drogą z przed czterdziestu laty, z postępem czasu trzeba nam biec i tego dokonamy przez odpowiednie szkolenie przyszłych liderek naszej organizacji.

LUCJA WOŁOWSKA

Pierwsza Sekretarka Generalna, b. Kasjerka, Prezeska Gr. 3-ej i Honorowa Deleгатka na Sejm.

Tak wykorzystany Fundusz Oświatowy przyniesie nam dziś może nawet nie obliczone korzyści nie tylko moralne ale i materialne, na których oparta jest cała struktura organizacji i dobrobyt każdej jednej członkini.

SZCZĘŚĆ BOŻE SEJMOWI ŚLE,

LUCJA WOŁOWSKA

Kobieta Zdobywa Świat

Napisała

BARBARA A. FISHER,

Rzecznik Związku Polek w Ameryce

ŚWIAT zajęty wojną małą zwraca uwagę na olbrzymi rozwój znaczenia praw kobiety współczesnej. Cicha, a wytrwała walka kobiety o równe prawa z mężczyzną zakończyła się wstępnym sukcesem podczas wojny poprzedniej, a osiąga kompletne zwycięstwo w wojnie obecnej.

Długie wieki szła emancypacja kobiety cierniową drogą, aby z niewoli męskiej, z roli niewolnicy czy służebnicy stanąć raz jeszcze obok mężczyzny, ale już jako równa z równym i samodzielna.

Historia notowała sporadyczne wypadki, rzadkie ostatecznie, kiedy kobieta zostawała niepodzielną władczynią kraju, jako królowa czy nawet cesarzowa imperium. Częściej kobiety stanowiły "siłę za tronem", gdy intelekt tych wybranek losu przerastał rozum władców lub przywódców.

Ale rola kobiety w szarym życiu codziennym nie zmieniła się przez tysiące lat. W ciągu ostatnich stuleci dopiero kobiety inteligentne postanowiły podjąć walkę o swe słuszne prawa i stwierdzić należy, że walkę tę wygrały.

W triumfalnym swym pochodzie kobieta wykształcona czyni z każdym rokiem nowe wyłomy, a powołanie szarych mas kobiecych do równych zawodów rzemieślniczych z mężczyznami w obecnej walce o wspanialsze jutro demokracji, domaga się jeszcze większej liczby wykształconych kobiet, które w zawodach wyzwolonych przywodzić będą masom odrodzonego świata kobiecego po zakończeniu dzisiejszej wojny.

Do nowych zwycięstw zachęcają kobietę zwycięstwa odniesione w przeszłości. Nietylko wier na służba i praca wykuwały dzisiejsze przywileje kobiet, ale w jeszcze większym stopniu do sukcesów tych przyczyniało się dążenie do osiągnięcia jak najwyższego wykształcenia, tak niedostępnego dla kobiet jeszcze w wiekach niedawnych.

Podbój świata przez kobiety wiedzie przez uniwersytety. W tym wielkim pochodzie żeń-

skim nie powinno brakować Polek. Amerykanki współczesne, bez względu na swe pochodzenie, mogą wejść bez żadnych trudności na drogę, którą bohaterkie poprzedniczki ich utarowały mocą swego niespożytego ducha i nieugiętej woli. Nie tak to jednak łatwo było stworzyć ten piedestał równouprawnienia i szacunku, nie kończącego się jedynie na słowach.

Jak trudną była walka o wykształcenie i równe prawa i jak ogromnie wiele wymagała poświęcenia świadczą dzieje rozwoju intelektualnego wśród kobiet świata.

W Ameryce, na przykład, dopiero z końcem 18-go wieku do szkół elementarnych dopuszczono dziewczęta, a pierwsza szkoła średnia (high school) dla dziewcząt powstała dopiero w roku 1824. Wiele znowu lat upłynęło zanim podwoje uniwersytetów otworzone zostały łącznie dla kobiet i mężczyzn, a postęp kobiet w różnych profesjach był powolny, gdyż zwalczać musiały moc przesądów i uprzedzeń. Drzwi szkół medycznych i prawniczych zamknięte były przed kobietą aż do drugiej połowy ubiegłego stulecia, a otwarte zostały po wielu latach walki i wytrwałej pracy przez nasze poprzedniczki.

Do historii przeszły nazwiska kobiet, które swym poświęceniem, energią i pracą wywalczyły stałe miejsce dla kobiet w świecie medycznym. Wśród tych jest jedna Polka, Maria K. Zakrzewska, która założyła szpital "New England Hospital for Women and Children" i tam piastowała urząd naczelnego lekarza, zdobywając wielkie uznanie świata naukowego i torując drogę dla przyszłych kobiet-lekarzy.

Do szkół prawniczych kobiety dopuszczone zostały nawet później aniżeli do szkół medycznych i większą niż kobiety-lekarze toczyć musiały walkę, by zdobyć równe z mężczyznami prawa występowania w sądach w roli adwokatki. Pierwsza kobieta, która ukończyła kurs szkoły prawniczej była Ada Kepley ze Stanu Illinois. Stopień bakałarza praw otrzymała w szkole Union College of Law w Chicago w roku 1870.

Uniwersytet Washington w St. Louis, był jednym z pierwszych, który zezwolił kobietom na uczęszczanie na wydział prawa, a pierwszą absolwentką tej uczelni była Lemma Barkaloo, w roku 1871.

Od roku 1870 liczba studentek w szkołach prawniczych niemal się podwoiła. Poprzednio większość adwokatów zdobywała doświadczenie prawne przez praktykę w biurach adwokackich, a nie w szkołach. Długoletni ten zwyczaj zaniechany został gdy młodzież, posiadająca lepsze ogólne wykształcenie rozumiała, że praktyka w biurze adwokata nie jest dostateczna, by złożyć egzaminy stanowe i podjąć praktykę na własną rękę. Dzięki temu zrozumieniu konieczności kształcenia się w szkołach prawniczych, kobiety uzyskały lepszą sposobność wybicia się i na tym odcinku. Poprzednio bowiem było rzeczą ogromnie trudną, nawet niemożliwą, zdobycie przez kobietę pracy w biurze adwokata. Natomiast w szkołach, gdy raz ją do nich dopuszczono, kobieta znalazła te same sposobności, co mężczyzna.

Dopiero po roku 1890 liczba kobiet na kursach prawniczych wzrosła. W 54 uczelniach prawniczych w Stanach Zjednoczonych w roku 1899, 151 kobiet uczęszczało na wykłady, mężczyzn — 12,365.

W roku 1897 już większość szkół prawniczych przyjmowała studentki. Kilka jednak poważnych instytucji długo jeszcze sprzeciwiało się kobietom, między tymi: Harvard, Yale, Columbia, Washington and Lee, oraz uniwersytet stanu Virginia. Uniwersytet Yale zaczął przyjmować kobiety do szkoły prawa dopiero w roku 1918, a uniwersytet stanu Virginia w roku 1920. Dzisiaj kobiety mają dostęp już do wszystkich szkół prawniczych.

I chociaż zezwolono kobietom uczęszczać na wykłady prawa, to jednak wielkie musiały one pokonać trudności zanim zezwolono im prawo do praktykować. Niebawą trudność stanowiło uzyskanie licencji stanowych. Rzecz wiadoma, że przez setki lat nie dopuszczano kobiet do sądów — tradycję taką nie łatwo było pokonać. Pierwsze, które domagały się licencji, były: Arabella Mansfield, Myra Bradwell, Belva Lockwood, Lavinia Goodell, Lelia Robinson i Mary Hall.

Gdy pani Bradwell zgłosiła się w stanie Illinois o licencję, sąd odmówił, podając w swej decyzji następujące motywy: 1. Będąc zamężną kobietą, kontrakty jej są nieważne, nie może więc zawierać umów z klientami; 2. Stare prawo angielskie, t. z. "common law", nie uznaje kobiety-prawnika; 3. Przez udzielenie kobiecie licencji praktykowania prawa, przyznanoby

kobiecie prawo piastowania urzędów publicznych, a temu sprzeciwia się sąd i opinia publiczna; 4. Skromność kobieca nie pozwala na to, by występowała jako prawnik w sądzie; 5. Wreszcie osobiste wdzięki kobiety-prawnika mogłyby wywierać wpływ na czynniki sądowe, wskutek czego zachodziłaby możliwość niesprawiedliwego wyroku. Pani Bradwell dopięła dopiero swojego celu gdy w roku 1872 w stanie Illinois przeszło prawo, opiewające, iż żadnej osobie nie wolno zabraniać pracować w jakimkolwiek zawodzie z powodu płci.

Belva Lockwood ukończyła kurs prawa i otrzymała licencję praktyki w sądzie wyższym na District of Columbia w roku 1873. Trzy lata później czyniła starania o licencję praktyki prawa w Najwyższym Trybunale Stanów Zjednoczonych, lecz spotkała się z odmową. Nie zniechęciła się tem jednak. Czyniła co mogła, by usunąć stare uprzedzenia do kobiet-prawników. Dzięki też jej wysiłkom w roku 1879 przeprowadzono prawo, które opiewało, iż każda kobieta, która zdobyła licencję prawniczą w którymkolwiek stanie, o ile podtrzymała godność swojej profesji, może otrzymać licencję na praktykowanie prawa w Najwyższym Trybunale Stanów Zjednoczonych.

Gdy już we wszystkich stanach zdołano usunąć legalne przeszkody i kobiety wreszcie mogły otrzymać licencję praktyki we wszystkich sądach, pozostały jeszcze przesady, z którymi kobieta-prawnik borykać się musiała. Społeczeństwo amerykańskie wierzyło jeszcze przez czas dłuższy, iż "nie wypada", by kobieta występowała w sądach i piastowała urzędy publiczne. Mniemano, iż z powodu swej niewieściej skromności, kobieta byłaby narażona na różne nieprzyjemności w sądach, gdzie przesłuchiwane są często sprawy niegodne wrażliwych uszu kobiety.

Z biegiem czasu atoli opinia publiczna i w tym kierunku uległa przemianie, szczególnie gdy adwokatki wykazały prawdziwe zdolności w nowo zdobytym zawodzie.

Dlatego wielkie winneśmy mieć uznanie dla pionierek profesji prawniczej. Nietylko bowiem walczyły o prawa kobiet, ale zwalczały stare, zakorzenione uprzedzenia, pokonywując "chłód i głód", bo gdy podjęły się praktyki prawa na własną rękę, przez długi czas nie mogły nawet na własne zarobić utrzymanie. Przesąd powodował, że mogły werbować klientów tylko z pośród znajomości towarzyskich, podczas kiedy mężczyzna zdobywał klientelę samym fachem, a także szerszymi znajomościami między przemysłowcami, społecznikami i ludźmi na stanowiskach poli-

tycznych, do których kobiety nie miały dostępu. Dzisiaj, gdy kobiety zajmują nieraz bardzo ważne stanowiska, własne prowadzą interesy i wogóle są bardzo ważną częścią składową społecznego życia, pole działalności kobiety-prawnika rozszerzyło się ogromnie.

To też liczba adwokatów w Stanach Zjednoczonych stale wzrasta. W roku 1882 tylko 36 kobiet praktykowało prawo, w 1890 było ich już 208, w 1900 — 1,010, a w 1920 — 1,738. Wszechkrajowy Związek Adwokatów informuje, iż w roku 1939, około 6,500 kobiet praktykowało prawo w Stanach Zjednoczonych, z tych około 300 w Chicago i okolicy.

Kobiety stanowią stosunkowo mały tylko procent praktykujących adwokatów polskiego pochodzenia. Wprawdzie ostatnio coraz więcej Polek kończy kursy prawnicze, lecz po największej części obejmują one po ukończeniu szkoły posady w biurach, a tylko znikoma ich liczba prowadzi interes na własną rękę.

Niezawodnie liczba polskich adwokatów w nadchodzących latach zwiększy się znacznie, gdyż wykształcenie prawnicze otwiera niezliczone możliwości dla osób zdolnych i dlatego jest jednym z najkorzystniejszych zawodów.

Korzyści z wykształcenia prawniczego nie ograniczają się jedynie do zwykłej praktyki prawa. Znajomość prawa i posiadanie licencji prawniczej umożliwi uzyskanie intratnych posad w przemyśle prywatnym i w biurach rządowych. Bardzo pięknym polem pracy dla adwokata, a dla kobiety-prawnika polem nowym, jest, naprzykład, służba dyplomatyczna.

Przed adwokatką również otwiera się bardzo szerokie pole polityczne, w którym jeszcze małą rolę odgrywa kobieta.

Wykształcenie prawnicze wielkie ma także znaczenie w życiu codziennym. Daje ono nie tylko materialne korzyści, lecz w wielkiej mierze pomaga kobiecie w kierowaniu prywatnymi interesami, zarządzaniu gospodarstwem domowym, realnościami i wogóle wszelkim majątkiem. Poza tym kobieta znająca prawo może skuteczniej pracować dla społeczeństwa, gdyż znajomość prawa ułatwia pracę przy organizowaniu stowarzyszeń i kierowaniu ich pracą. Zorganizowane kobiety, pod kierownictwem zdolnych liderów, mogą skuteczniej przeprowadzać kampanie za uczciwymi wyborami, sprawiedliwymi wyrokami sądowymi, opieką nad małoletnimi przestępcami, i wogóle pracować we wszelkich przejawach życia społecznego.

Jutro świata całego ma wspaniałe miejsce dla kobiety. Rola nasza dopiero się rozpoczyna. Pojawiły się kobiety w gabinetach rządów, w kołach poselskich i ambasadorskich. Kobiety zajęły stanowiska w ważnych wydziałach wielkiego przemysłu. Kobiety dziś są oficerami w armii i marynarce żeńskiej, służba, jakiej dotąd Ameryka nie znała.

O przyszłym znaczeniu Polonii amerykańskiej kobiety będą rozstrzygać, jeśli przez wykształcenie uniwersyteckie wyniosą swe znaczenie w domu i rodzinie, oraz w zawodach wyzwolonych.

Dziś kształcimy kobietę jutra.

★

★

★

*Tydzień Sejmowy przeżywamy
pod znakiem*

**Sprzedazy Bondów
Wojennych**

★

★

★

The Need For "Kluby Perel"

OFTEN we have been told that the future of the Polish Women's Alliance of America rests in our hands. Some of us have stopped to consider these words and the responsibility that they place upon us, others have remained indifferent. This is self-evident. It is true not only of youth in the organization, but of youth all over the world in relation to social, cultural and industrial life. However, we are here only concerned with our future in the organization.

Most of us became members of the Polish Women's Alliance of America at an early age. We might not remember much of those first years—perhaps, a hazy picture of Christmas programs, Mothers Day recitations and Easter season "Święconki." After that, more active membership in the "Wianki", meeting Polish girls our own age, dancing the colorful folk dances, marching in parades and becoming more aware of the organization as a whole. But just as we would come to the age where the Polish Women's Alliance began to take shape in our minds as a living thing, just as we began to foster an interest in the various activities, we found it was time to transfer from the "Wianki" and become a part of the adult groups. Here we often met with disappointment. We found that there was no place for us. Theoretically, we are members of the adult groups, but actually, being young in experience and understanding we could not compete with our mothers, grandmothers, aunts and older sisters in taking part in the various activities of the "grupy". The inevitable happened, we began to lose interest in the organization. . . .

For the girls who are now transferring from the "Wianki" to the adult groups, this problem is being slowly met and overcome. Throughout the organization, small groups in a way auxiliaries to the adult groups are being formed. These are called "Kluby Perel": ages of the members usually ranging from sixteen to the early twenties. Here, we, the younger members of the organization, are able to meet with those of our age and experience and prepare ourselves to become better members of the

organization as a whole. Monthly and bi-monthly meetings help us become adept in parliamentary procedure—not in a cut and dried way, but learning by actually doing and solving problems as they come along. We learn to work together for a common cause, to cooperate with each other and to build pride in our Polish ancestry. By organizing folk dancing groups, reading books on Poland through the club's own circulating library, dressing dolls, starting hand-craft groups, we become closer to understanding the culture of the country of our forefathers. By planning theater parties, going on short trips and getting to know each other better socially, we gain many friendships that might last a lifetime and bring much happiness and companionship throughout the years to come.

"Is there really a need for all this?" you ask. Yes, there is. As an individual in American society, you have to overcome many obstacles, you are one among many and your talents and abilities might remain undiscovered. In uniting in smaller groups, with people who understand you better because you are of the same extraction, you can show your abilities to greater advantage. These abilities will be recognized by the leaders of the organization and you will be given a chance to make good. In other words, the organization gives you a short cut to opportunity, besides helping you and backing you up. Then again, by taking advantage of all that the organization has to offer, you will broaden your cultural background and become a more intelligent and enlightened member of American society. For instance, the girls who took part in the "Kurs Letni" in 1940 certainly are much better informed, not only culturally but socially. Because they showed ability and interest, they had an opportunity to travel to a distant city, live through many new experiences, learn much of Polish culture. They went back to their home towns and spread the things they had learned among those who had stayed behind, in this way making themselves more useful to their community. Alone they could not have accomplished this, united in an

organization the opportunity was made for them.

Perhaps, you agree with all that has been said, but feel that the task surpasses your abilities. Don't underestimate yourself. Get together four or five of your best friends, decide to meet regularly and there you already have a nucleus for a "Klub Pereł". Don't think that you immediately have to do great things. Just get to know each other well, do things that will attract others to you simply because you seem to be having such a good time together. Go in for any kind of social activities that will interest your particular group. Get used to the idea of having a club. Then when you have a small well-knit group, you can start to think of some constructive work. There again, you must be guided by the interest of your members. Don't try to do too much, or in the end you will accomplish nothing.

First of all, make an effort to learn more of the organization. If you are interested in working in the Polish Women's Alliance of America, you must know what it stands for, its purpose and the things it has thus far accomplished. You will discover as you go along that there is much to be proud of in the work of this organization. That pride will give you incentive for your own work. Many, many books have been written on Poland in English. Read them. Make up a club library, discuss the books at meetings. Build up your knowledge of the country of your forefathers, they have added much to the cultural life of America. Get

in touch with other "Kluby Pereł", find out what their interests are, exchange ideas. You can in this way contact girls all over the East and Middle West.

You will find that it's fun working with people your own age. That whenever you hit a snag, whenever you need help the older members are always more than willing to help out. If only three members show up at a meeting, don't be discouraged, Rome wasn't built in a day and neither was the Polish Women's Alliance of America. Work with the material you have on hand. Other such groups that started out perhaps half heartedly, prodded by mothers and grandmothers have discovered that they are having a good time and learning a lot in spite of themselves.

As time goes by, some girls will automatically drop out and turn their interests toward working in the organization proper. They are going to be worthy members of the Polish Women's Alliance of America. They will be good leaders because they are already experienced, to a certain degree, in the work of the organization, because they know what the purpose of the organization is, because they know what their goal is and they have an idea how to go about reaching it. Besides being better members of the Polish Women's Alliance of America, they will be better Americans because they will have a clearer knowledge of the ingredients that have gone into the building of their homes and their communities.

HALINA LOUISE PALUSZEK
President

Junior Members of the P. W. A. Komisja 9,
Chicago, Ill.

★ ★ *Don't Fail The Boys . . .*

★ ★
★ ★
★ ★
★ ★

★ ★
★ ★
★ ★
★ ★

On The Fighting Front!

Z okazji XIX Sejmu Związku Polek w Ameryce pragnę złożyć jaknajserdeczniejsze życzenia tej największej polskiej organizacji kobiecej na świecie. Pragnę również wyrazić szczerzy podziw dla dzielności, pracowitości i patriotyzmu Pań.

W ciągu ostatnich czterech tragicznych lat dla Polski los pozwolił mi bliżej poznać pracę Członkiń tej Organizacji, jak również ich wielkie przywiązanie do swej dawnej ojczyzny. Poznałam też i ich serca, pełne miłości, dobroci i współczucia dla cierpiących rodaków i rodaczek. Swe zrozumienie niedoli dla jeńca polskiego, sieroty i uchodźcy okazują Panie czynem i wielką ofiarnością.

Zapewniam Drogie Panie, że w ramach mych możliwości zawsze jestem gotowa do jak-najbliższej współpracy z Paniami.

Szczęść Boże obradom i dalszej pracy!

ANTONINA RIPA
Konsulowa Generalna

Chicago, Ill.

★ ★ ★

Mrs. Mary E. Daneska
State Chairman
Polish Women's Alliance
407 Broad Street
Bloomfield, N. J.

9 sierpnia, 1943.

WIELCE SZANOWNA I DROGA PANI PREZESKO:

Od chwili mego przyjazdu do Stanów Zjednoczonych, starałam się nadal prowadzić pracę społeczną w dziedzinie pomocy naszym jeńcom wojennym, przebywającym w niewoli niemieckiej.

Za najświetniejszy wzór dla mej pracy na tutejszym terenie, służyła mi, największa polska organizacja Kobięca, tak bardzo zasłużony, Związek Polek w Ameryce.

Niech mi wolno będzie, do życzeń, pomyślnych obrad Sejmowych, dołączyć wyrazy najgorętszej wdzięczności za wielkie serce, które Drogie Członkinie Z. P. w A. za przykładem i pod kierunkiem swej Prezeski, p. Honoraty Wołowskiej, okazały naszym braciom w niewoli oraz szczerego podziwu dla prawdziwego amerykańskiego tempa tej pracy i sprawności organizacyjnej.

Chociaż w dziedzinie wysyłki indywidualnych paczek żywnościowych dla jeńców, praca nasza uległa przerwie, nie wątpię ani na chwilę, że pod światłem kierownictwem swej Prezeski, Członkinie Z. P. w A. nadal pracować będą ofiarnie dla dobra Polski, zaskarbując sobie wdzięczność rodaków.

Dla tej pracy zasylam serdeczne staropolskie "Szczęść Boże."

ANIELA STRAKACZOWA

Prezeska Polish Women's Relief Committee, Inc.

New York, N. Y.

Tydzień Sejmowy Przeżywamy
Pod Znakiem Sprzedaży
BONDÓW WOJENNYCH

★ ★ ★

Przewodnicząca Komitetu Przedsejmowego
PANI MARIA C. DANESKA
Prezeska Stanowa Obwodu X-go

★

Całotygodniowy Program Sejmu XIX

w Hotelu Bellevue-Stratford w Filadelfii
od 26-go września do 2-go października, 1943 r.

★

Niedziela 26-go września.

Zbiórka o godzinie 9-ej rano przed hotelem Bellevue-Stratford.
Wymarsz do Kościoła św. Jadwigi przy 23-ej i Wood ul.
Nabożeństwo Sejmowe o godz. 10:30 przed poł.
Celebrans Wiel. Ks. Proboszcz Franciszek S. Pałeczki.
Kaznodzieja — Przew. Ojciec Prowincjał Wawrzyniec M. Cyman.

★

Godz. 2:30 po południu

Popisy Młodzieżowe
w wielkim Audytorium Hotelu Bellevue-Stratford.
Całość popisów pod dyrektywą Głównej Instruktorzki
Zw. Polek w A., — Pani Adeliny Kowalskiej

★

Godzina 7-ma wieczór

Zabawa Żołnierska
w tym samym hotelu na 18-tym piętrze w tak zwanym
"NORTH GARDEN."
Przewodniczącą Pani Irena Wiśniewska.

★

Wszystkie Sesje Sejmowe na 18-tym piętrze w "Rose Garden."

★

Poniedziałek 27-go września
o godz. 9-ej rano.

Otwarcie Sejmu.
Inwokacja — Wiel. Ks. Proboszcz Franciszek S. Pałeczki.
Imieniem Placówki Konsularnej obejmującej miasto sejmowe,
przemówi Konsul Generalny R. P. Minister Sylwin Strakacz.
Pięć minutowe przemówienia zaproszonych gości.

Poniedziałek 27-go września
Godz. 7:30 wieczorem.

Bankiet Sejmowy **W SALI BALOWEJ**

Inwokacja — Wiel. Ks. Proboszcz K. F. Ławniczak.

Główne przemówienia:

Jego Ekscelencji Ambasadora Polski
Pana Jana Ciechanowskiego;
Gubernatora Systemu Federalnej Rezerwy
Pana Mieczysława S. Szymczaka.

Przemówienie — Kierownika placówki konsularnej, w której znajduje się siedziba organizacji — Konsula Generalnego dra. K. Ripy.
Mistrzem Ceremonii na Bankiecie — Prezeska Związku Polek w Ameryce — Pani H. B. Wołowska.

★

Wtorek 28-go września
12:30 w południe, śniadanie.

Bond Selling Rally Luncheon

Modlitwa — Wiel. Ks. Ojciec Celestyn Różewicz.

Główne przemówienie — Wiel. Ks. Proboszcz S. A. Iciek.

Z ramienia Amerykańskiego Czerwonego Krzyża przemówi —
Pani Dwight Davis.

Z ramienia Oddziału Sprzedaży Bondów, przemówi —
Pani Vera Turin.

Przewodniczącą — Pani Drowa Anna Klarkowska, była Prezeska
Stanowa Obwodu 1-go i Prezeska Gr. 58-ej.

Pierwsze oficjalne ogłoszenie sprzedanych Bondów.

Środa 29-go września.

Bezpośrednio po zakończeniu Sesji popołudniowej, rozdanie nagród przez Prezydium Sejmu XIX-go za zdobywanie nowych członkiń w czasie międzysejmowym.

★

Czwartek 30-go września
Godz. 9-ta rano.

Msza Żałobna

za członkinie i poległych w wojnie

w Kościele św. Wojciecha, u zbiegu E. Allegheny Ave i Richmond.

Celebrans — Wiel. Ks. Proboszcz M. Monkiewicz.

Po Mszy św. Komitety pracują nad raportami.

Sesja popołudniowa punktualnie o 1-ej.

★

Godz. 8-ma wieczorem.

Akademia Żałobna **W NORTH GARDEN**

Przewodniczącą — Pani Konstancja Byczkowska.

★

Każdego dnia w południe ogłoszona będzie suma

SPRZEDANYCH BONDÓW.

Nasze Skromne Życzenia

Sejm Dziewiętnasty Związku Polek w Ameryce — to okres wielkiego święta i triumfu kobiety we własne siły, to zarazem czas zdania egzaminu — co która z nas dla organizacji zrobiła.

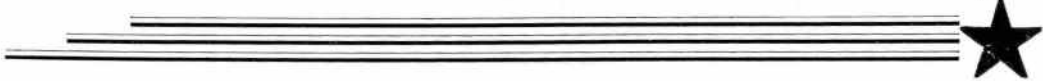
Pragnąc, aby Sejm ten upamiętnił się rozsądnym obradowaniem i doniosłymi uchwałami, a przez to przyczynił się do chwały kobiety polskiej w Stanach Zjednoczonych — wołamy do was Siostry-Delegatki:

Obradujmy w miłości siostrzanej i zgodzie, miejmy dobro naszego kraju i zamorskiej ojczyzny na względzie.

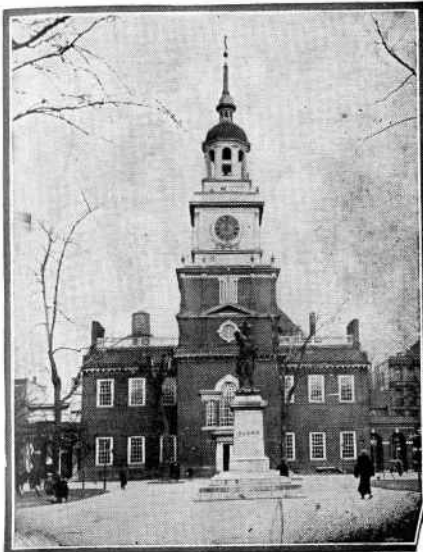
Pamiętajmy że organizacja nasza to wielka i dobra część społeczeństwa polskiego, na którą wzrok ma obrócony nasz kraj o Sztandarze Gwiazdzistym.

Rządzmy się rozsądkiem i miejmy serce oraz hojną dłoń — tam gdzie potrzeba. To jest krótkie i skromne życzenie — tych, które powołałyście na poprzednim Sejmie do władarstwa.

HONORATA B. WOŁOWSKA
LEOKADIA BLIKOWSKA
M. A. PORWITOWA
BARBARA FISHER
DR. F. KAPUŚCIŃSKA
ADELA ŁAGODZIŃSKA
JADWIGA KARŁOWICZOWA
MARIA ŁOPACIŃSKA
GERTRUDA POTOCKA
BRONISŁAWA WOLNIKOWA
ALBINA DAMSZ
BRONISŁAWA JAKUBOWSKA

While in Philadelphia -- See . . .

*Courtesy Convention and Tourist Bureau
Philadelphia Chamber of Commerce*

INDEPENDENCE HALL

HISTORICAL LANDMARKS

INDEPENDENCE HALL, in which the declaration of Independence and Constitution of United States were signed, and in which reposes the Liberty Bell, is located at Sixth and Chestnut Streets. It is open from 9 A. M. to 4 P. M. every day, including Sundays.

Barry's statue stands before **Independence Hall**, the State House for the colony of Pennsylvania, built 1735. Entering under the tower we face the Liberty Bell, first cast for the colony in London in 1752. It cracked and was recast by Pass and Stow of this city. Its prophetic inscription from Leviticus was ordered for the original. The bell announced the independ-

ence resolution in July, 1776, and rang out the city's celebrations until it cracked in 1835.

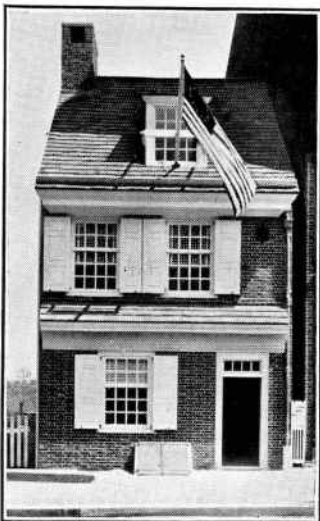
Enter the room to the right, the East Chamber. In this met the Second Continental Congress, and here Washington was chosen commander-in-chief of the Continental Army. On July 4, 1776, you will remember, the Declaration of Independence was approved by a majority of the delegates, and later read to the people from a platform in the square. American officers taken by the British were held prisoner here, while wounded occupied the rest of the building. On July 9, 1778, Articles of Confederation and Perpetual Union were here adopted. The U. S. Constitution was signed here in 1787. This East Room still appears much as it did when occupied by the Congress.

*Courtesy Convention and Tourist Bureau
Philadelphia Chamber of Commerce*

LIBERTY BELL

Independence Hall was purchased by the city as a National Shrine forever. Here also the State Constitution was drafted. The building contains relics and paintings of Revolutionary days. The West Room was used as a Judicial Chamber for the Supreme Court of the Province and State, 1743-74, and later as the Assembly. Upstairs by the beautiful Colonial staircase are the Banqueting Hall (front), and the Council Chamber. The building of Colonial days was not so impressive. The bell which now hangs in the tower was presented for the Centennial.

*Courtesy Conventions and Exhibitions Bureau
Philadelphia Chamber of Commerce*

BETSY ROSS HOUSE

At 239 Arch Street is the venerable home of **Elizabeth ("Betsy") Ross**, reputedly the maker of the first official American flag. She was the widow of John Ross, nephew of a signer. On June 14, 1777 Congress adopted a resolution establishing the Stars and Stripes, the former forming "a new constellation." It is now one of the oldest flags in the world. Philadelphia instituted Flag Day in 1893. The house was preserved by offerings from the American people and lately reconstructed by A. Atwater Kent. It is open free, daily, from 9 to 5; Sundays from 11.

POZDROWIENIA IZBIE SEJMOWEJ,

★

KTÓREJ ŚWIATŁE OBRADY NIECH PRZY-
NIOSĄ POŻĄDANE REZULTATY WE WSZYST-
KICH KIERUNKACH: ORGANIZACYJNYM,
NARODOWYM I RATUNKOWYM.

★

**PRACOWNICZKI BIUR ZWIĄZKU POLEK
i GOSPODARZ**

★

**Główna Kierowniczka Ruchu Młodzieżowego
A. PREYSS-KOWALSKA**

★

**Sekretarka Komitetu Oświaty
H. PALUSZKOWA**

★

**Komitet Rewizyjny
K. RYBIŃSKA, W. SIWEK i P. SCHIFFZICH**

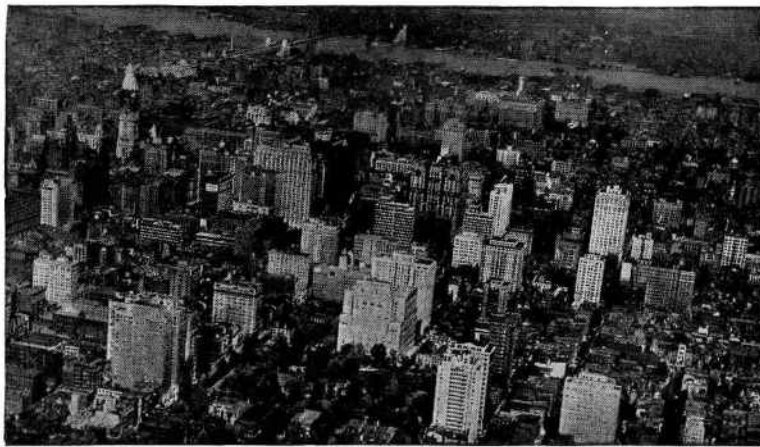
★

**Chorążynie
A. NOWOGÓRSKA, A. MICNERSKA
i P. SWIĘCIKOWSKA**

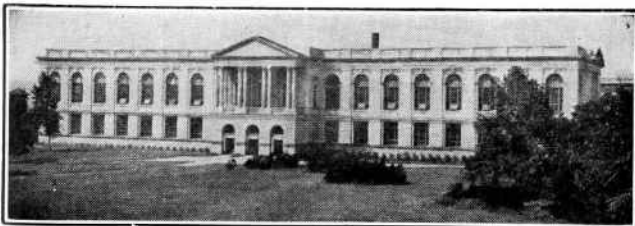
Glimpses of Modern Philadelphia . . .

Bellevue-Stratford Hotel
where the
Polish Women's Alliance of America
meets at its
XIXth National Convention

Bird's-eye view of Philadelphia

Commercial Museum

Courtesy Conventions and Exhibitions Bureau Philadelphia Chamber of Commerce
By permission of Fairmount Park Art Association
NEW ART MUSEUM

Sejmowi XIX Związku Polek w Ameryce
 JAK NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
 ZGODNYCH I POMYŚLNYCH OBRAD DLA CHWAŁY CAŁEGO
 NARODU POLSKIEGO I POLONII AMERYKAŃSKIEJ

składa

KOMISJA NR. 5-ty

Obwód IV Z. P. w A.

O R A Z

POSZCZEGÓLNE GRUPY

GR.	131	MARYI KONOPNICKIEJ	Józefa Kulwicka	Prezeska
	"	173 BLUSZCZ	Florentyna Szumiło	"
★		" 198 PROMIEŃ WOLNOŚCI	Maria Skutnik	★
★		" 199 ROZWÓJ POLEK	Waleria Hanzlik	★
★		" 230 MARIII RODZIEWICZÓWNEJ	Agnieszka Okoniewska	★
	"	253 KWIAT POLEK	Ewa Ludwiczak	★
	"	254 KÓŁKO POLEK	Leokadia Urban	
	"	320 KRÓLOWEJ POKOJU	Anna Maday	
	"	346 GABRYELI ZAPOLSKIEJ	Maria Krawczak	
	"	350 ŚW. ZOFII	Antonina Zielezińska	
	"	359 WIENIEC POLEK	Władysława Machucka	
	"	360 VILLA MARIA	Józefa Kujawa	
	"	376 NIEPODLEGŁOŚĆ POLEK	Pelagia Feger	
	"	377 KRÓLOWEJ MAJA	Otylia Buczkowska	
	"	380 KŁOSY POLSKIE	Klara Rutecka	
	"	390 ŚW. RYTY	Eleonora Strażyńska	
	"	394 ŚW. KINGI	Stanisława Rożek	
	"	419 ŚW. JADWIGI	Antonina Kosowska	
	"	455 BLUSZCZ, N. Tonawanda	Karolina Bross	
	"	479 GWIAZDA MORZA	Władysława Runo	
	"	498 EMILII PLATER	Zofia Brodzińska	
	"	656 SAMARYTANKI	Franciszka Chudzińska	

Zasłudze Cześć!

NIECH Z PIĘKNEJ PRZESZŁOŚCI ROŚNIE WIĘKSZA
 I PIĘKNIEJSZA PRZYSZŁOŚĆ!

POMYŚLNYCH I KORZYSTNYCH OBRAD

SEJMOWI XIX-mu

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzą

ZOFIA JERZYK

Prezeska Stanowa Obwodu III.

KOMISJA NR. 21-szy

Obwodu III-go Z. P. w A.

TOW. ŚW. JADWIGI

Gr. 37, Whiting, Ind.

TOW. GWIAZDA WOLNOŚCI

Gr. 77, Hammond, Ind.

TOW. CÓRY POLSKI

Gr. 81, Gary, Ind.

TOW. M. B. NIEUSTAJĄCEJ POMOCY

Gr. 122, East Chicago, Ind.

TOW. M. B. NIEUSTAJĄCEJ POMOCY

Gr. 128, Hammond, Ind.

TOW. M. B. POCIESZENIA

Gr. 132, East Chicago, Ind.

TOW. ŚW. KATARZYNY

Gr. 156, Hegewisch, Ill.

TOW. KORONY POLSKIEJ

Gr. 366, Tolleston-Gary, Ind.

TOW. ŚW. JADWIGI

Gr. 408, East Chicago, Ind.

TOW. AVE MARIA

Gr. 444, Gary, Ind.

TOW. NIEP. POCZĘCIA N. M. P.

Gr. 429, East Chicago, Ind.

TOW. AVE MARIA

Gr. 430, Indiana Harbor, Ind.

TOW. ŚW. ANNY

Gr. 562, Gary, Ind.

TOW. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

Gr. 749, Hammond, Ind.

MY URZĘDNICZKI I CZŁONKINIE

TOW. JEDNOŚĆ POLEK

GRUPY 148-ej ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

jesteśmy bardzo szczęśliwe i dumne, że mamy honor i zaszczyt gościć w mieście Philadelphii SEJM 19-ty ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE.

Starać się będziemy, ażeby Wasz pobyt w mieście naszym uprzyjemnić oraz ażeby węzły przyjaźni już istniejące utrwalić.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI 19-mu

zasyłają

ZARZĄD I CZŁONKINIE GRUPY 148-ej

WANDA NOWAK
Prezeska

Za Zarząd:

Wanda Nowak, Prezeska

Czesława Gutowska, Wiceprezeska   Stefania Piasecka, Sekr. Fin.
Władysława Dryślewska, Sekr. Prot.   Bronisława Rożanska, Kasjerka

Stefania Bielawska
Władysława Rudzińska } Rada Gospodarcza

Stanisława Rożycka, Prot. Wianka   Zofia Zalewska, Marszałkini

ZYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI XIX-mu
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

składa

KOMISJA NR. 3-ci Z. P. w A.

— i —

GRUPY PRZY TEJŻE KOMISJI

ZARZĄD:

JANINA RZECZKOWSKA, Prezeska   STANISŁAWA BANASZAK, Sekr. Fin.
MARIA KRZYSTYNIAK, Wiceprezeska   BRONISŁAWA ROZALIK, Kasjerka
MARIA SURASKA, Sekr. Prot.   WŁADYSŁAWA PAWLAK, Prot. Wianków

PREZESKI GRUP:

Marta Sokół, Gr. 127;   Aniela Jonik, Gr. 170;   Wład. Zaborowska, Gr. 226;
Władysława Krawczyk, Gr. 227;   Tow. Św. Anny, Gr. 277;   B. Pilch, Gr. 309;
J. Zaborowska, Gr. 318;   R. Kolongowska, Gr. 367;   J. Rzeczkowska, Gr. 386;
W. Pawlak, Gr. 451;   E. Bielska, Gr. 545;   M. Ostrowska, Gr. 570;   F. Papow, Gr. 660;
M. Krzystyniak, Gr. 662;   H. Młot, Gr. 732;   C. Lewandowska, Gr. 760.

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

życzy

KOMISJA NR. 15-ty, OBWÓD X-ty Z. P. w A.

W NEWARK, N. J.

ZARZĄD:

1-szy rząd: Maria Boczar, Wiceprezeska; Adela Jaskiewicz, Prezeska; Feliksa Jasińska, Wiceprezeska.
2-gi rząd: C. Krzewicka, Sekr. Fin.; A. Bartnicka, Kasjerka; L. Płońska, Sekr. Prot.; J. Brulewicz, Wiceprezeska.

Komisja No. 24, Obwód 10

Philadelphia i Baltimore

Życzy Sejmowi XIX

Związku Polek w Ameryce

Pomyślnych Obrad i Dobrych Rezultatów

WANDA NOWAK, Prezeska

KONSTANCJA BYCZKOWSKA, Wiceprezeska

ANNA BORAWSKA, Wiceprezeska

WŁADYSŁAWA DRYŚLEWSKA, Sekr. Prot.

AGNIESZKA RYBINSKA, Sekr. Fin.

LEOKADIA BERNADZIKOWSKA, Kasjerka

Tow. Baltimore

Grupa 568 Z. P. w A.

BALTIMORE, MARYLAND

składa

Serdeczne Życzenia

Pomyślnych Obrad Sejmowi 19-mu

Związku Polek w Ameryce

MARTA WELZANT, Prezeska

CECILIA IMBIEROWICZ, Wiceprezeska

ANNA ZEKIEL, Sekr. Prot.

AMELIA URBANSKA, Sekr. Fin.

AGNIESZKA PISKOR, Kasjerka

CECILIA KUJAWA, Prot. Wianka

Rada Gospodarcza:

KATARZYNA PANEK

ANTONINA PRZYBYLSKA

ANNA SKALINSKA

POWODZENIA SEJMOWI XIX-mu A UKOCHANEJ ORGANIZACJI ROZWOJU
życzy

TOWARZYSTWO ŚW. BERNADETY
GRUPA 763 ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE, W BALTIMORE, MD.

Z A R Z Ą D :

1-szy rząd: Anna Gegorek, Kasjerka; Konstancja Byczkowska, Prezeska; Leokadia Ożańska, Protektorka.
2-gi rząd: Teofila Ożańska, Rada Gosp.; Leontyna Zukowska, Sekr. Prot.; Helena Karwacka, Sekr. Finansowa;
Anna Drgoś, Wiceprezeska; Teofila Kunkawska, Rada Gosp.

TOW. ŚW. FRANCISZKI

Grupa 728 Z. P. w A.
BALTIMORE, MARYLAND

Życzy Powodzenia w Obradach Sejmu 19-go
Związku Polek w Ameryce

Z a r z ą d :

JÓZEFA OSUCH, Prezeska
VICTORIA ANTKOWIAK, Wiceprezeska
JÓZEFA DOBRY, Sekretarka
AGNIESZKA RYBIŃSKA, Sekr. Prot.
VICTORIA FILIPIAK, Kasjerka

Delegatki Komisji:

J. OSUCH
A. RYBIŃSKA
S. JAKUBOWSKA

W. ANTKOWIAK
W. WASZKIEWICZ
M. WOJCIK

Rada Gospodarcza:

STEFANIA JAKUBOWSKA
PAULINA SMUTNIAK
JÓZEFA KOSIBA, Prot. Wianka

★ ★ ★

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWYCH

życzą

GRUPA 7 — CHICAGO, ILL.
GRUPA 19 — CALUMET CITY, ILL.
GRUPA 31 — CALUMET CITY, ILL.
GRUPA 32 — CHICAGO, ILL.
GRUPA 70 — CHICAGO HEIGHTS, ILL.
GRUPA 180 — CHICAGO, ILL.
GRUPA 206 — CHICAGO HEIGHTS, ILL.
GRUPA 480 — CHICAGO, ILL.
GRUPA 514 — CHICAGO, ILL.

przy

KOMISJI NR. 19-ty
Obwód 1-szy

★ ★ ★

★ ★ ★

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

KOMISJA NR. 2-gi Z. P. w A.

PITTSBURGH, PA.

Zarząd:

WIKTORIA WAJERT, Prezeska
ANNA GIBASIEWICZ, Wiceprezeska
MARTA GLAZER, Wiceprezeska
DORA ALSKA, Sekr. Prot.
STEFANIA PIOTROWSKA, Sekr. Fin.
JANINA DROŻYŃSKA, Kasjerka

★ ★ ★

ZYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWYCH Z. P. w A.

składa

KOMISJA NR. 16 Z. P. w A.
w Niagara Falls, N. Y.

Wraz z Grupami

Grupa 332	Marta Jenczewska	Prezeska
Grupa 456	Jadwiga Naradowska	"
Grupa 606	Maria Kocik	"
Grupa 420	Helena Butrymowicz	"
Grupa 627	Anna Young	"
Grupa 468	Valeria Kramarsz	"

Paulina Blum, Prezeska Komisji Nr. 16

★ ★ ★

POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWI ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

zasyła

KOMISJA NR. 4-ty
z Zagłębia Węglowego

Ks. Antoni Lewandowski
Kapelan

Komitet Wykonawczy:	Wiceprezeski
Anna Paruch, Prezeska	Emilia Żychowicz
Klementyna Kreczko, Skr. Prot.	Marta Knoll
Henryka Cabo, Skr. Fin.	Julia Bujnowska
Anna Lester, Kasjerka	Apolonia Szorc
Henryka B. Cabo Instruktorka	

★ ★ ★

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
POMYŚLNYCH OBRAD

Dla Organizacji Związku Polek w Ameryce
i Społeczeństwa Polskiego

Z OKAZJI SEJMU XIX

składają

GRUPY PRZY KOMISJI NR. 9-ej
OBWÓD PIERWSZY
CHICAGO, ILLINOIS

Waleria B. Boguszewska	Prezeska
Bronisława Karczewska	Wiceprez.
Stefania K. Błaszczeńska	Sekr. Prot.
Anna Wojciechowska	Sekr. Fin.
Halina Paluszkowa	Kasjerka
Maria Guzik	Chorążyni
Bronisława Kowalska	Chorążyni

★ ★ ★

SEJMOWI XIX-mu ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

Pomyślnych i Owocnych
Obrad

życzy

FLORENTYNA KNAPP

Prezeska Stanowa

OBWODU II-go Z. P. w A.

★ ★ ★

TOW. NAJŚW. MARIII PANNY

Grupa 758 Z. P. w A.

W BALTIMORE, MD.

składa

SZCZERE I SERDECZNE ŻYCZENIA
SEJMOWI XIX

Zarząd:

Pelagia Kuleszczyk, Prez.
Maria Patricia, Wiceprez.
Anna Sliwa, Sekr. Fin.
Rozalia Horn, Sekr. Prot.
Julia Bajaronas, Kasjerka

Delegatki Do Komisji:

Pelagia Kuleszczyk
Rozalia Horn
Estella Zakościelna

★ ★ ★

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD

SEJMOWI XIX-mu

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

ROZALIA A. BIEDROŃ

Prezeska Stanowa

OBWODU V-go Z. P. w A.

★ ★ ★

SERDECZNE ŻYCZENIA I POMYŚLNYCH OBRAD

zasyła

KOMISJA NR. 29, OBWÓD V-ty

Związku Polek w Ameryce

DETROIT, MICH.

i następujące Grupy:

- Gr. 438 Polish Century Ladies
- " 592 Tow. Tęcza
- " 572 Tow. Św. Teresy
- " 284 Tow. Córek Polskich
- " 242 Tow. Córk Wolności
- " 454 Tow. Matek i Córek
- " 581 Tow. Św. Ryty
- " 488 Tow. Św. Teresy
- " 521 Tow. Św. Heleny
- " 567 Tow. Św. Teresy
- " 439 Tow. M. B. Szkaplerznej

Zarząd Komisji Nr. 29-ty:

MARTA DANIELSKA, Prezeska
ANNA OW CZARZAK, 1-sza Wiceprezeska
MARIA HARAŃCZAK, 2-ga Wiceprezeska
AGNIESZKA OLEHOWSKA, Sekr. Prot.
MARIA STANOWSKA, Sekr. Fin.
MARIA ZOŁTOWSKA, Kasjerka
HALINA PESINSKA, Protektorka Wianków

GRUPY I ZARZĄD

KOMISJI NR. 26-ty

OBWODU I-go

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

Chicago, Ill.

ŻYCZĄ SEJMOWI DZIEWIĘTNASTEMU
POMYŚLNYCH OBRAD TWORZĄCYCH
OWOCNE REZULTATY

GRUPY:

1. 3, 5, 12, 20, 30, 38, 40, 43, 45, 52, 63, 66, 84, 94,
95, 98, 110, 130, 145, 157, 159, 162, 208, 210, 216,
370. 426. 549. 597. 629. 685.

ZARZĄD KOMISJI:

Amelia Szlak, Prezeska   Maria Qualizza, Sekr.
Kat. Czerwiec, Wiceprez.   M. Janca, Kasjerka

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI XIX

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

przesyłają

KOMISJA NR. 20-ty

— i —

GRUPY ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

w Hamtramck, Mich.

- Gr. 225 Tow. Dobroczyńnych Polek
- " 364 Tow. Św. Cecylii
- " 384 Tow. M. B. N. Pomocy
- " 418 Tow. Córek Polskich
- " 481 Tow. Św. Barbary
- " 561 Tow. Koło Polek
- " 585 Tow. Korony Polskiej
- " 616 Tow. Wieniec Polek
- " 659 Tow. Królowej Jadwigi
- " 670 Tow. Kółko Pań Polskich
- " 691 Tow. Łączność Polek
- " 714 Tow. Marii Billewicz-Piłsudskiej

Zarząd Komisji Nr. 20-ty:

Maria Felcyn, Prezeska
A. Weisman, Wiceprez.   Z. Plec, Sekr. Fin.
J. Bańka, Wiceprez.   J. Głowinkowska, Kas.
F. Felcyn, Sekr. Prot.   J. Tomaszewska, Protekt.

SERDECZNE POZDROWIENIA I ŻYCZENIA
POMYŚLNYCH OBRAD URZĘDNICZKOM
SEJMOWYM I PANIOM DELEGATKOM

przesyłają

PREZESKA STANOWA

Obwodu III-go

— i —

KOMISJA NR. 11-ty Obw. III

Związku Polek w Ameryce

SOUTH BEND, INDIANA

- Gr. 21 Tow. Córy Polski p. o. M. B. Częstochowskiej
- Gr. 65 Tow. Św. Józefa
- Gr. 129 Tow. Św. Anny
- Gr. 201 Tow. Wianek Marii
- Gr. 305 Tow. Polska Zmartwychwstała,
p. o. M. B. N. P.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ROZWOJU

I POMYŚLNYCH OBRAD ZASYŁA

TOW. ŚW. TERESY

Gr. 598 Z. P. w A., w Harrison, N. J.

1-szy rząd: A. Kulpa, Kasjerka; A. Pierz, Prezeska; A. Kozdroń, Sekr. Fin.; S. Preczewska, Sekr. Prot.

2-gi rząd: A. Was, Rew. Kasy; M. Obłażna, Rew. Kasy; M. Bolcer, Wiceprezeska; K. Rafalko, Protetorka Wianka.

★ ★ ★

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

życzy

TOW. KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ

Grupa 675 Związku Polek w Ameryce

W MANAYUNK, PA.

ANNA SKURECKA, Prezeska
TEOFILA KILIJANOWSKA, Wiceprezeska
MARIANNA ŻEBROWSKA, Sekr. Prot.
CECYLIA POKORSKA, Sekr. Fin.
MARIANNA ADAMSKA, Kasjerka

★ ★ ★

★ ★ ★

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

I POMYŚLNYCH OBRAD

składa

KOMISJA 31, OBWODU I-go

La Salle, Illinois

ZARZĄD:

ANTONINA GAWARECKA, Prezeska

MARIA KRZYŻANIAK, Wiceprezeska

ANTONINA WATKOWSKA, Sekr. Prot.

FELICJA BALDA, Sekr. Finansowa

KLEMENTYNA PAWŁOSKA, Kasjerka

★ ★ ★

P O Z D R O W I E N I E

DLA PAŃ DELEGATEK

Niechaj Związek Polek w Ameryce
nadal pomyślnie się rozwija

KOMISJA GRUP Z. P. w A. NR. I-szy

Maria O. Kryszak, Prezeska

Stan. Mazurkiewicz, Sekretarka

★

SZCZĘŚĆ BOŻE SEJMOWI XIX-mu
OWOCNYCH OBRAD DLA ORGANIZACJI

życzy

KOMISJA NR. 13-ty

W OBWODZIE 1-ym

STAN ILLINOIS I MISSOURI

★

OBRADOM SEJMU XIX-go
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

“SZCZĘŚĆ BOŻE”

Z siostrzanym pozdrowieniem

Joanna Andrzejewska

Była Sekr. Gen. i Kasjerka
Z. P. w A.

Tow. Marii Konopnickiej

Gr. 600 Związku Polek w Ameryce

Newark, N. J.

★

ZARZĄD:

Adela Jaskiewicz, Prezeska

Wanda Zera, Wiceprez. J. Baranowska, Kasjerka

W. Poznaska, Sekr. Fin. Adela Wagner, Sekr. Prot.

SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A. POMYŚLNYCH
OBRAD ŻYCZY

TOW. KLUB ZWIĄZKU POLEK

Gr. 603 Związku Polek w Ameryce

BLOOMFIELD, N. J.

Zarząd:

P. Carson, Prezeska

C. Rittweger, Wiceprez. A. Zbikowska, Sekr. Fin.
H. Waliszewska, Sekr. Prot. A. Jezierska, Kasjerka

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

TOW. M. B. CZĘSTOCHOWSKIEJ

Gr. 591 Z. P. w A.

JERSEY CITY, N. J.

M. Telkowska, Prezeska

C. Traczewska, Wiceprez. H. Niedzwecka, Sekr. Prot.
F. Jasińska, Sekr. Fin. V. Szczepańska, Kasjerka
M. Orzechowska, V. Wajszczak, A. Lewandowska, Op. Kasy

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX Z. P. w A.

życzy

TOWARZYSTWO ŚW. TERESY

Gr. 604 Związku Polek w Ameryce

PATERSON, N. J.

Zarząd:

W. Kaznica, Prezeska K. Michałowska, Sekr. Prot.
L. Peters, Wiceprez. S. Zdaniewicz, Kasjerka
T. Banasinska, Sekr. Fin. L. Peters, Prot. Wianka

TOW. CÓRY AMERYKI

Gr. 286 Z. P. w A.

CHICAGO, ILL.

Dolacza swe życzenia pomyślnego powodzenia we
wszystkich obradach na Sejmie XIX, mających
na celu rozwój organizacji i dobro społeczeń-
stwa polskiego w Ameryce.

Z A R Z Ą D :

Maria Mroz, Prezeska Cecylia Samp, Sekr. Prot.
Mich. Fuksa, Wiceprez. Leok. Jagielko, Kasjerka
Virg. Graczyk, Sekr. Fin. Anna Roach, Radna

NAJSERDECZNIJSZE ŻYCZENIA

Wszystkim Grupom i Członkiniom Z. P. w A.
rozwoju i chętniej pracy dla tak pięknej
organizacji jaką jest nasz

ZWIĄZEK POLEK W AMERYCE

BARBARA KLUCZYŃSKA

Prezeska Stanowa Obwodu VI

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

zasyła

**GRUPA 744 ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE**

IRVINGTON, N. J.

ZARZĄD:

MARIA BOCZAR, Honorowa Prezeska
LUDWIKA KOPACZ, Prezeska
ALICJA BARTNICKA, Wiceprezeska
MARIA POLEWKA, Wiceprezeska
MARIA WOJNIS, Sekr. Fin.
LUDWIKA MATUSIAK, Kasjerka
KAROLINA GOLEBIOSKA, Sekr. Prot.

POZDROWIENIE NA
SEJM XIX-ty Z. P. w A.

przesyła

KOMISJA NR. 23-ci
na Erie Pa., i Okolicę

Joanna Wojciechowska, Prezeska
Maria Brzozowska, Wiceprezeska
Wiktoria Buszek, Sekretarka
Julia Kubiak, Skarbniczka

OWOCNYCH OBRAD, POWODZENIA
I ROZWOJU

19-mu SEJMOWI ZWIĄZKU POLEK W A.

życzy

TOW. KRÓLOWEJ WIANKÓW
Grupa 755

ZARZĄD:

ANIELA GANCARZ, Prez. ska
BRON. JACHIMOWSKA, Wiceprezeska
STEFANIA OSOWSKA, Sekretarka Prot.
JÓZEFA MADEJ, Sekr. Finansowa
LUDWIKA MADEJ, Kasjerka

CZEŚĆ DELEGATKOM SEJMU!

Pozdrowienie i Podziękowanie
za dawniejsze względy

MARIA O. KRYSZAK

18 lat była Redaktorką Głosu Polek
35 lat czynna członkini Z. P. w A.
25 lat Prezeska Komisji Nr. 1
8 lat Prezeska Stanu Wis.
12 lat w Legislaturze Stanu Wis.

Rekomendowana na Prezeskę Zarządu
Związku Polek w Ameryce

TOW. ŚW. ANNY

Grupa 702 Z. P. w A.
BALTIMORE, MD.

życzy

NAJLEPSZEGO POWODZENIA W OBRADACH
SEJMU 19-go ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

ZARZĄD:

Leokadia Bernadzikowska, Prez.
H. Rozanska, Wiceprezeska H. Pruchniewska, Kasjerka
Maria Beres, Sekr. Prot. M. Ustaszewska, Prot. Wianka

DELEGATKI DO KOMISJI

L. Bernadzikowska H. Rozanska Maria Beres
Maria Ustaszewska Helena Suprowicz

Z OKAZJI SEJMU XIX-go
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU
zasyła

KOMISJA NR. 7-my
Obwód VII-my
CLEVELAND, OHIO

Zarząd:

MONIKA PAWŁOWSKA, Prezeska Stanowa
MARIA STASIAK, Prezeska
ANNA STASZCZYK, Wiceprezeska
HELENA BIELARZ, Sekretarka
ANNA GOŁEMBIEWSKA, Kasjerka

KOMISJA NR. 28-my
Obwód 8-my

NA STAN MASSACHUSETTS
ŻYCZY SEJMOWI XIX-mu

Pomyślnych i korzystnych obrad dla dobra
naszej organizacji —
Związku Polek w Ameryce

LEOKADIA RABIŃSKA, Prezeska
HELENA BIERNACKA, Wiceprezeska
BRONISŁAWA WITKOWSKA, Kasjerka
AGNIESZKA TENCZA, Sekretarka

STEFANIA K. BŁASZCZEŃSKA
ADWOKAT

Prezeska Grupy 211 w Chicago

ZASYŁA ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX Z. P. w A.

Pomyślnych Obrad Sejmowi XIX Z. P. w A., życzy

Tow. Marii Skłodowskiej-Curie

Gr. 765 Związku Polek w Ameryce
ELIZABETH, N. J.

ZARZĄD:

Rozalia Pasternak, Prezeska
A. Baranowska, Wiceprez. K. Zuzga, Sekr. Fin.
Maria Ramik, Sekr. Prot. K. Kukla, Kasjerka
Helena Czarnecka i Zofia Baran, Rewizorki Książek

Serdeczne życzenia na Sejm XIX Z. P. w A., śle

Grupa 764 Związku Polek w Am.

ORANGE, N. J.

Franciszka Domaleska, Prezeska
W. Tynska, Wiceprez. A. Pengetore, Sekr. Prot.
H. Ruscett, Sekr. Fin. B. Konopka, Kasjerka

Serdeczne życzenia zaszyła

Tow. Św. Anny

Gr. 593 Związku Polek w Ameryce
JERSEY CITY, N. J.

M. Piątkowska, Prez.; W. Brzozowska, Wiceprez.; H. Wilczewska,
Skr. Prot.; H. Buczyńska, Sekr. Fin.; H. Wilczyńska, Kas.;
J. Łabieniec, H. Przewodek, H. Jabłońska, Rada Gospodarcza;
J. Dembowska, Odźwierna; J. Nadwodna, Prot. Wianka,
Z. Trzeciakiewicz, J. Łabieniec, Delegatki.

POMYŚLNYCH OBRAD ŻYCZY

TOW. KR. ELŻBIETY

Gr. 729 Z. P. A., w Jersey City, N. J.

C. Milewska, Prezeska
G. Warczakowska, Wiceprez. E. Dziengelewska, Sekr. Prot.
F. Bogdanowicz, Sekr. Fin. J. Brolewicz
K. Rutkowska, Kasjerka

SERDECZNE ŻYCZENIA ZASYŁA

Tow. Wolność

Grupa 692 Z. P. w A., w Jersey City, N. J.

Zarząd:

Michalina Hilger, Prezeska M. Bulwicz, Sekr. Prot.
L. Sławinska, Wiceprez. P. Sieradzka, Kasjerka
F. Stawicka, Sekr. Fin. C. Dobrowolska, Rada Gosp.

POMYŚLNYCH OBRAD ŻYCZY

Tow. Los Angeles

Gr. 541 Z. P. w A., w Los Angeles, California

Fr. Maikowska, Prezeska

SERDECZNE ŻYCZENIA ŚLE

Tow. Św. Elżbiety

Gr. 401 Z. P. w A., w Trenton, N. J.

Zarząd:

Helena Winowicz, Prezeska
Jadwiga Czóbek, Wiceprez. W. Pisanko, Kasjerka
Antonina Noch, Sekr. Fin. F. Roszkowska, Opiek. Kasy
K. Czyżewska, Sekr. Prot. A. Gutowska, Opiek. Kasy
Józefa Zadworna, Marcjanna Lech, Kom. Chorych

OWOCNYCH OBRAD ŻYCZY

Klub Wanda

Gr. 601 Z. P. w A., w Irvington, N. J.

Zarząd:

St. Goscicka, Prezeska M. Sternik, Sekr. Prot.
Ap. Futera, Wiceprez. Br. Zajkowska, Kasjerka
M. Ciszewska, Wiceprez. K. Mankowska, Sekr. Fin.

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI XIX-mu
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

ANGELINA MILASZEWICZ

PREZESKA STANOWA
OBWODU I-go

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

składa

TOW. ŚW. RYTY

Grupa 417 Związku Polek w Ameryce

PHILADELPHIA, PA.

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

życzy

Tow. Św. Barbary

Gr. 35 Związku Polek w Ameryce

CHICAGO, ILLINOIS

WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI
SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

życzy

Tow. Gwiazda Zwycięstwa

Gr. 46 Związku Polek w Ameryce

CHICAGO, ILLINOIS

OWOCNYCH DLA ORGANIZACJI OBRAD

życzy

Tow. Św. Anny

Gr. 73 Związku Polek w Ameryce

CHICAGO, ILLINOIS

POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

życzy

Tow. Gabrieli Zapolskiej

Gr. 330 Związku Polek w Ameryce

CHICAGO, ILLINOIS

SERDECZNE ŻYCZENIA DELEGATKOM
SEJMU XIX-go Z. P. w A.

zasyła

Tow. Św. Weroniki

Gr. 372 Związku Polek w Ameryce

CHICAGO, ILLINOIS

OWOCNYCH OBRAD SEJMOWI XIX-mu Z. P. w A.

życzy

Tow. M. B. Ostrobramskiej

Gr. 149 Związku Polek w Ameryce

przy Komisji Nr. 13-ty

CHICAGO, ILLINOIS

Serdeczne Życzenia Pomyślnych Obrad
Sejmowi XIX Związku Polek w Ameryce
składa

TOW. ŁĄCZNOŚĆ POLEK

Gr. 22 Z. P. w A., w Chicago, Ill.

R. Baczyńska, Prezeska
S. Zielinska, Wiceprezeska
M. Milas, Sekr. Prot.
A. Rohde, Sekr. Fin.
S. M. Jans, Kasjerka
S. Kloczkowska i A. Dejeska, Radne
F. Witkowska, Marszałkini

Pożytecznych Obrad Dla Związku Polek w A., zasyła

TOW. BIAŁEGO ORŁA

Gr. 413 Związku Polek w A., w Riverside, N. J.

S. Rudzinska, Prezeska
M. Piescienska, Sekr. Fin.
J. Urbanik, Wiceprezeska
H. Freynik, Kasjerka

Sejmowi XIX-mu Związku Polek w Ameryce
Pomyślnych i owocnych obrad

życzy

Tow. Gwiazda Wschodu

Gr. 699 Związku Polek w Ameryce
PHILADELPHIA, PA.

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
składa

TOW. GŁOS POLEK

Gr. 398 Związku Polek w Ameryce
SHENANDOAH, PA.

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI XIX
życzy

KOMISJA NR. 30-ty

Obwód IV-ty

SYRACUSE, N. Y.

Tekla Trompczyńska, Prezeska; Józefa Rutkowska, Wiceprez.
Helena Sadiwska, Sekretarka; Zofia Kordaś, Kasjerka

TOW. ŚW. ANNY

Gr. 313 Z. P. w A., w Utica, N. Y.

SEJMOWI XIX-mu ŻYCZY OWOCNYCH OBRAD

ZARZĄD:

S. Szarmach, Założycielka Grupy; T. Trompczyńska, Prezeska;
C. Dcmbka, Sekr. Fin.; A. Abramowicz, Kasjerka;
Wiktorja Szymczak, Sekr. Prot.

Tow. Królowej Jadwigi

Gr. 441 Związku Polek w Ameryce

101 E. 7-ma UL. NEW YORK, N. Y.

przy Par. Św. Stanisława B. i M.

Sklada najserdeczniejsze życzenia pomyślnych obrad sejmowych
ZA ZARZĄD:

Maria Sciora, Prezeska
A. Rokosz, Wiceprez. M. J. Skolom, Sekr. Prot.
M. J. Farkas, Sekr. Fin. W. Pokorna, Kasjerka

Wielkiego Powodzenia Sejmowi XIX Z. P. w A.

życzy

Komisja Nr. 6-ty, w Obw. VIII

NA STAN MASSACHUSETTS

R. Brzozowa, Prezeska A. Polys, Sekr. Fin i Kas.
K. Nitkiewicz, Wiceprezeska K. Zawadzka, Sekr. Prot.

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI XIX Z. P. w A., ŻYCZY

Tow. Królowej Wandy

Gr. 737 Z. P. w A. w Bayonne, N. J.

Maria Frankowska, Prezeska
F. Sadowska, I Wiceprez. W. Kowalska, Sekr. Prot.
T. Habinowska, II Wiceprez. M. Guladwińska, Kas.
J. Matusiewicz, Sekr. Fin. C. Mielech, Marsz.
Alexandra Roszkowska i Józefa Kaczorek, Del. do Komisji
Alexandra Roszkowska, Organizatorka

POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD
SEJMOWI XIX-mu
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

Tow. Gwiazda Wolności

Gr. 766 Z. P. w A., w Jersey City, N. J.

SERDECZNE ŻYCZENIA SEJMOWI XIX Z. P. w A.
zasyła

Tow. Św. Teresy

Gr. 689 Z. P. w A., w Jersey City, N. J.

M. Topolewska, Prez. B. Iwanicka, Kas.
H. Dwulit, Wiceprez. M. Dwulit, Op. Kasy
F. Rutkowska, Sekr. Fin. K. Czaja, Op. Kasy
H. Dwulit, Protektorka Wianka

ŻYCZENIA NA SEJM XIX-ty
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE
zasyła

TOW. KRÓLOWEJ JADWIGI

Grupa 353 Związku Polek w Ameryce
CHICAGO, ILL.

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWYCH

życzy

KOMISJA NR. 17-ty

Obwód I-szy

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

BEST WISHES FROM

Henryk A. Patka

FUNERAL DIRECTOR

Come and Visit Our Beautiful Funeral Home

Phone Yards 3713

Cor. 48th St. & Hermitage Ave. Chicago, Ill.

Pomyślnych Obrad Sejmowi 19-mu Życzy

Z. BASINSKI

NAJSTARSZY POLSKI SKŁAD MEBLI
NA POŁUDNIOWEJ STRONIE

1701-03 W. 47-ma UL. Tel. Yards 1176
CHICAGO, ILL.

WITH COMPLIMENTS

from

JOHN S. RUSCH

Chicago, Ill.

With Best Wishes and Congratulations

For Success and Prosperity

St. Adalbert Cemetery

Niles, Illinois

Phone: Kildare 1509

Resurrection Cemetery

Archer Ave.

Justice, Illinois

Chicago Telephone: Portsmouth 9800

Suburban Telephone: Summit 70

Holy Cross Cemetery

Calumet City, Illinois

★ ★ ★

Z OKAZJI SEJMU NAJWIĘKSZEJ ORGANIZACJI POLEK

NA WYCHODŹTWIE ZASYŁA SERDECZNE ŻYCZENIA

POLONIA COAL CO.

PAWEŁ DRZYMALSKI, Prezes

CHICAGO, ILL.

★ ★ ★

★ ★ ★

WITH BEST WISHES AND CONGRATULATIONS

FOR SUCCESS AND PROSPERITY

MARTIN GORSKI

CONGRESSMAN

CHICAGO, ILL.

★ ★ ★

COMPLIMENTS OF

William A. Rowan

Congressman Second District

★ ★ ★

★ ★ ★

Victor L. Schlaeger

County Treasurer

★ ★ ★

★ ★ ★

William J. Pieczynski

Alderman—10th Ward

Compliments

from a

★ ★ ★

★ ★ ★

FRIEND

Serdeczne Życzenia i Dalszego Rozwoju

ż y c z y

ATLAS FUEL COMPANY

MRS. A. GAPSZEWICZ, Prez.

COAL and COKE

Tel. PROspect. 7960-61

4919-23 South Paulina Street

CHICAGO, ILL.

★

★

Obfitego Błogosławieństwa Bożego, by
korzystne obrady sejmowe szczęśliwie
przeprowadzono

ż y c z y

Zacnym Polkom Związku Polek

Zarząd Dziennika Chicagoskiego

★

★

★ ★ ★

GREETINGS

from

**32nd WARD REGULAR
DEMOCRATIC ORGANIZATION**

ALDERMAN JOSEPH P. ROSTENKOWSKI
WARD COMMITTEEMAN

★ ★ ★

★

Z Okazji Sejmu 19-go
NAJWIĘKSZEJ ORGANIZACJI NA
WYCHODŹTWIE ZWIĄZKOWI
POLEK W AMERYCE

SERDECZNE ŻYCZENIA

zasyła

Dr. Bronisław Mix

CHICAGO, ILL.

★

SZCZĘŚLIWYCH OBRAD I DALSZEGO ROZWOJU
ZWIĄZKOWI POLEK W AMERYCE

życzy

Kinga P. Dziubak

Właścicielka

**PEOPLES CLOAK & BRIDAL
SHOP**

SUKNIE, PŁASZCZE, FUTRA,
ŚLUBNE SUKNIE I WELONY
SPECJALNOŚCIĄ

Tel. Yards 2588

1711 West 47-ma ul.

Chicago, Ill.

Michigan City 2794 Ring 2

Special Sunday Chicken Dinners

Lenard's Casino

on Lake Michigan

RESTAURANT

Caterer for Banquets and Parties

17 Miles Past Gary, Ind. — Route 12

BEVERLY SHORES, INDIANA

★ ★ ★

— ALSO —

LENARD'S "LITTLE POLAND"

1166 Milwaukee Ave.

Tel. Humboldt 5614

CHICAGO, ILL.

★ ★ ★

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI
19-mu ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

składa

FIRMA

CZARNIK MEMORIALS

Naprzeciw Cmentarza Zmartwychwstania Pańskiego

P. O. Clearing Station Chicago, Ill.

Tel. Summit 403

★ ★ ★

BEST WISHES

from

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

BENJAMIN S. ADAMOWSKI

CHICAGO, ILL.

★ ★ ★

BEST WISHES TO
POLISH WOMEN'S ALLIANCE
CONVENTION

from

CHICAGO FIRM

★ ★ ★

★ ★ ★

Z OKAZJI
19-go SEJMU ZWIĄZKU POLEK
SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU

składa

FRANCISZEK BOBRYTZKE

Komisarz Powiatu Cook

CHICAGO, ILL.

★ ★ ★

Ż Y C Z E N I A
POMYŚLNYCH OBRAD I DALSZEGO ROZWOJU
ZWIĄZKOWI POLEK W AMERYCE

składa

Czesław Grabowski

★ ★ ★

ALLIANCE PRESS

Inc.

Printers

1130 N. ASHLAND AVE.

Armitage 0737

Chicago, Ill.

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWYCH

życzą

Władysław i Zofia Rożańscy

WASHINGTON PHOTO STUDIO

Tel. Monroe 2757

879 Milwaukee Ave.

Chicago, Ill.

POMYŚLNYCH OBRAD

SEJMOWI 19-mu ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

życzy

A M P O L

JÓZEF PIECH, Właśc.

**PIERWSZORZĘDNY SKŁAD EUROPEJSKICH
WYROBÓW WĘDLIN WŁASNEGO WYROBU**

Tel. Monroe 7091

916 N. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

COMPLIMENTS OF

LEONARD W. SCHUETZ

CONGRESSMAN

Seventh Congressional District

of Illinois

★

COMPLIMENTS AND BEST WISHES

from

JOHN C. KLUCZYNSKI

REPRESENTATIVE 4th CONGRESSIONAL
DISTRICT OF STATE OF ILLINOIS

CHICAGO

★

CONGRATULATIONS

and

BEST WISHES

From a

FRIEND

CHICAGO, ILL.

POMYŚLNYCH OBRAD

19-mu SEJMOWI ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

życzy

RYSZARD MATUSZCZAK

KIEROWNIK

BIURA PODRÓŻY I WSZELKIEGO
RODZAJU ASEKURACYJ

1137 Milwaukee Avenue

Chicago, Ill.

**NA WIELKI SEJM WASZ DROGIE SIOSTRY
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE**

przyjmijcie

SIOSTRZANE ŻYCZENIA

POMYŚLNOŚCI, WZROSTU I ZASŁUG MNOGICH DLA UMIŁOWANEJ
NASZEJ WSPÓLNEJ SPRAWY I PRACY

AMERYKI, POLSKI I DLA POLONII AMERYKAŃSKIEJ

od

Unii Polek w Ameryce
2662 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa.

ZARZĄD:

KS. MIECZYŚLAW MONKIEWICZ, Kapelan
KS. DR. PIOTR J. KLEKOTKA, Wice-Kapelan
LEOKADIA SZKEMO, Prezeska
STEFANIA MOLESKA, Wiceprezeska

HELENA JANOSKA, Skarbniczka
MELANIA ŁUKASIAK, Sekretarka i Redaktorka
WACŁAW F. ŚLIWIŃSKI, Lekarz Naczelny
WITOLD E. BALUKIEWICZ, Rzecznik

DYREKTORKI:

MARIA LIBROWSKA KONSTANCJA OSOWSKA
CZESŁAWA LEWANDOWSKA

LEONTYNA DYMSZO
HELENA KALWAIC

COMPLIMENTS OF

BRODZINSKI & SON

FUNERAL DIRECTORS

Free Use of Modern Chapel

1317 North Ashland Avenue

CHICAGO, ILL.

Tel. Brunswick 2767

COMPLIMENTS AND BEST WISHES

from

PEACOCK BRIDAL SHOPPE

WEDDING ACCESSORIES

J. Z. JAWORSKI

1282 Milwaukee Avenue

Chicago, Ill.

Phone: ARMitage 9454

WITH BEST WISHES

MAKARSKI FUNERAL HOME

RALPH R. MAKARSKI

1123 Noble Street

Chicago, Ill.

Phone: ARMitage 1921

WITH BEST WISHES FOR THE FUTURE

ALLIANCE BRIDAL SHOPPE

BRIDAL GOWNS OUR SPECIALTY

MRS. W. SCHMIDT, Prop.

1257 N. Ashland Avenue

Chicago, Ill.

Phone ARMitage 0398

PATRONAT

TOW. BALTIMORE

Grupa 568 Związku Polek w Ameryce

BALTIMORE, MD.

BERTHA BERES
ANNA BROWN
ERNA CERMAK
KAZIMIERA CHARCHUT
MARY CZEPIK
MARY FIALKOWSKA
LAURA FIALKOWSKA
STELLA GRYBOS
ANNA GALICKA
PAULINE HARTMAN
CONSTANCE HEJDA
JADWIGA HERCHOWSKA
MARY HENNISH
CECILIA IMBIEROWICZ
JOHN JESKULSKI
JOSEPHINE JESKULSKI
JOSEPHINE JAROWSKA
ANGELA KAMINSKA
GERTRUDE KAMINSKI
MARY KARDAS
ANTONINA KARWOSKA
FRANCISZKA KOŁODZIESKA
CECILIA KUJAWA
JOSEPHINE KUTZ
ANTONINA LEYKO
BLANCHE LISZEWSKA
MARY MARCINKOWSKA

FRANK MALINOWSKI, SR.
FRANK MALINOWSKI, JR.
ANNA MALINOWSKA
MAMIE MACCORONE
JOHN MARCINIAK
MAMIE MICHALOWSKA
PAULINE NIZNIK
FRANCES NELSON
ANTONINA OZAROWSKA
KATHERINE PANEK
AGNES PISKOR
CZESLAWA RADZIMINSKA
HENRYETTA ROMAN
JULIA RUTKOWSKA
ANNA SKALINSKA
FRANCES SOCHA
ANTONETTE TOCHTERMAN
JEAN TWARDOWICZ
WALERIA TWARDOWICZ
SOPHIA USZINSKA
AMELIA URBANSKA
GEORGE P. WELZANT
MARTHA WELZANT
ANNA WISNIEWSKA
JOSEPHINE WOJTCZUK
MOLLIE ZALESKA
ANNA ZEKIEL

Najszczęśliwsze Życzenia

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWI DZIEWIĘTNASTEMU
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

przesyła

Polskie Stowarzyszenie Kasy p. o. Św. Jana Kantego

Zarząd Centralny

Kapelan, Ks. Sebastian Jerzyk
Wice-Kapelan, Ks. Franciszek Sokół
Prezes, W. S. Pytko
Wice-Prezes, Dr. L. Kolankiewicz
Wice-Prezeska, W. Buczkowska
Sekretarz Generalny, J. Zbytniewski
Wice-Sekretarz Gen., M. Branka
Kasjer, Fr. Krupinski
Radca Prawny, St. Jakubowski
Lekarz Naczelny, Dr. F. J. Kownacki
Redaktor Stow., J. Nowosielski

Komisarki na Stany

W. Odorczyk
M. Basiaga
H. Dombrowska

Dyrektor Honorowy

Fred Gunther

Dyrektorzy

Antoni Kubiak
Henryk Moderski
Franciszek Moskal
Stefan Grzeczowski
Jan Malinowski
Leon Page
B. Lewandowski
Leon Polowczuk
Stanisław Peszka
Michał Wolaniuk
W. Totoś
Aleksander Zabielski

Dyrektorki

P. Maciejewska
J. Kaminska

Dyrektorka Honorowa

Stanisława J. Ciszek

Główna Siedziba

Almond & Orthodox Streets

Philadelphia, Pa.

Bell Phone

Regent 9456, 9457

Keystone Phone

East 8473

ATLAS CASKET CO., Inc.

Manufacturers of

FUNERAL SUPPLIES

3207-27 CEDAR STREET

PHILADELPHIA

Hudson County National Bank

JERSEY CITY and BAYONNE

Największe Polskie Pismo w Ameryce

przesyła

Największej Organizacji Żeńskiej

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

szczerze życzenia pomyślnych obrad i owocnych rezultatów w ich ciężkiej lecz wielce korzystnej pracy na 19-tym Sejmie w Philadelphia, Pa.

W dodatku do wydawania Największego Polskiego Pisma w Ameryce, ulubionego pisma Polonii w Ameryce, **DZIENNIK DLA WSZYSTKICH** posiada najnowocześniejszą i najkompletniej wyposażoną drukarnię polską która służy Polonii na wychodźstwie przez 37 lat. Unijni i fachowi pracownicy posiadają wiele lat doświadczenia w wydawaniu i drukowaniu:

SZYBKA OBSŁUGA . . . PRZYSTĘPNE CENY

Po bliższe szczegóły należy pisać do:

DZIAŁU ROBÓT DRUKARSKICH

Dziennik Dla Wszystkich

916-928 BROADWAY

BUFFALO, NEW YORK

- ORGANÓW ORGANIZACYJNYCH
- PROGRAMÓW SEJMOWYCH
- PAMIĘTNIKÓW JUBILEUSZOWYCH
- KONSTYTUCJI I PLAKATÓW
- BILETÓW I ROZRZUTEK
- FORMULARZY I POTRZEB BIUROWYCH

GWIĄZDA

Pismo amerykańskie, wydawane w Polskiej Mowie, redagowane oryginalnie, niezawisłe i bezstronne — jest miarodajnym wyrazem sposobu myślenia Amerykanów Polskiego Pochodzenia, wiernych Wierze Ojców i Idealom Demokracji.

PRENUMERATA ROCZNA \$2.00

*

Książki, Programy i Wszelkie Inne Roboty Drukarskie

Wykonują Zakłady Drukarskie

POLISH STAR PUBLISHING CO., INC.

3022 RICHMOND ULICA

PHILADELPHIA 34, PA.

COMPLIMENTS

of

_____

_____

a Friend

PHILADELPHIA, PA.

Z OKAZJI SEJMU XIX-go ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

SERDECZNE ŻYCZENIA

POMYŚLNYCH OBRAD, DONIOSŁYCH REZULTATÓW
I DALSZEGO ROZWOJU

składa

Parafia Św. Stanisława Kostki

W BALTIMORE, MD.

WIEL. O. CELESTYN RÓŻEWICZ, O.M.C.
Proboszcz

POMYŚLNYCH OBRAD I SUKCESYWNYCH
REZULTATÓW W PRACY
DLA DOBRA

KATOLICKIEJ POLONII W AMERYCE

życzy

Wysokiej Izbie Sejmu XIX
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

**PARAFIA MATKI BOSKIEJ
RÓŻAŃCOWEJ**
w Baltimore, Md.

KS. PRAŁAT STANISŁAW A. WACHOWIAK,
PROBOSZCZ

★

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Baltimore, Md.

★

★

COMPLIMENTS

from a

FRIEND

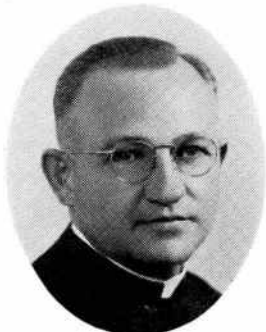
From East Baltimore

Baltimore, Md.

★

ZWIĄZKOWI POLEK W AMERYCE
NA SEJM XIX
POMYŚLNYCH I OWOCNYCH OBRAD

życzą

KS. MIECZYŚLAW LANKAU
Proboszcz

KS. WOJCIECH KICZEK
Wikary

KS. HENRYK JUNCEWICZ
Wikary

w Par. Najśłod. Serca Jezus
IRVINGTON, N. J.

★ ★ ★

ZWIĄZKOWI POLEK DO PAMIĘTNIA

Gdzie Związek Polek pracuje i żyje
Tam szybkim tętnem serce polskie bije,
Tam ideały bezpiecznie strzeżone
Przez Polki dzielne w Związku zjednoczone.

Pod ich opieką kwitnie polska mowa,
I żadna nasza sprawa narodowa
Krzepiona duchem tegoż Związku grona
Nigdy w beczynnej anemii nie skona.

Mają w swem gronie i małe Poleczki,
Splecione w miłe dziewczynek wianeczki.
One wyrosną jak ten polny kwiatek,
Zywnie ciepłem tchnieniem swoich matek.

Jak dziś, tak potem, tak przez długie lata,
Sztandar, na którym polski orzeł wzłata,
I hasło nasze "Bóg - Ojczyzna" świeci,
Poniosą Polki — Związku Polek dzieci.

KS. BRONISŁAW SOCHA
Bloomfield, N. J.

★ ★ ★

★

Szczęść Wam Boże!

SZCZERE ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
ORAZ WSPANIAŁYCH I OWOCNYCH
REZULTATÓW W WASZEJ PRACY

przesyła

**PARAFIA MATKI BOSKIEJ
CZĘSTOCHOWSKIEJ**

z Jersey City, N. J.

KS. JAKÓB CZARNOGURSKI,
Proboszcz

KS. JÓZEF A. SMOLEŃ,
Asystent

★

JAK NAJWIĘKSZEGO ROZWOJU I POMYŚLNYCH
OBRAD DLA DOBRA OGÓLNEGO
ZWIĄZKOWI POLEK W AMERYCE

życzy

Przew. Ks. Prałat Paweł Knappek

Proboszcz Par. św. Kazimierza

NEWARK, N. J.

SZCZERE ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD

oraz

WSPANIAŁYCH I OWOCNYCH REZULTATÓW
W WASZEJ PRACY

przesyła

Przew. Ks. Prałat I. P. Szudrowicz

Jersey City, N. J.

ZYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU ZASYŁA

**POLISH-AMERICAN
ASSOCIATION**

(STOWARZYSZENIE OBYWATELI)

2806-10 E. Allegheny Avenue

PHILADELPHIA, PA.

ZARZĄD:

S. Junak, Prez.   J. Franiak, Sekr. Prot.
W. Głowacz, Wiceprez.   W. Markowski, Kasjer
J. Nowosielski, Sekr. Fin.   W. Radomicki, Marszałek

DYREKCJA

M. Rydzik   F. Mikus
A. Wiśniewski   J. B. Kliniewski
S. Ozga   J. Zdanowicz
E. Wojdan   A. Piotrowicz
K. Siwiński   M. Kwietkowski
R. Zdunkiewicz   J. Kubrak

**STOWARZYSZENIE
DOMU POLSKIEGO**

209-15 FAIRMOUNT AVE.

PHILADELPHIA, PENNA

★ ★ ★

Z OKAZJI

XIX-go SEJMU
Związku Polek w Ameryce
zasyłamy

SERDECZNE ŻYCZENIA
POMYŚLNYCH OBRAD

na korzyść Organizacji i imienia naszej
Ojczyzny, które przyniosą chlubę i
zaszczyt wśród swoich i obcych

ZARZĄD I DYREKCJA

WRAZ Z

KOLEM PAŃ ROZWOJU DOMU POLSKIEGO

★

SERDECZNE ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWYCH

składa

JÓZEF T. SEKUŁA

PRZEDSIĘBIORSTWO POGRZEBOWE, Ink.

2634 E. Allegheny Avenue
róg Thompson ul.   Philadelphia, Pa.
Telefon: Regent 7900

★

HORN-ROSS-WEISS POST 861

VETERANS OF FOREIGN WARS
OF THE UNITED STATES

Always Ready To Serve

Meets Every First and Third Friday

3001 Richmond Street   Philadelphia, Pa.

LAWRENCE ADAMS - - - - - Commander
JOSEPH MIELOCH - - - - - Sr. Vice Comm.
S. KOLODZEJEWSKI - - - - - Jr. Vice Comm.
GEORGE MOHELSKI - - - - - Quartermaster
A. BEDRZYNSKI - - - - - Adjutant
EDWARD M. BAK - - - - - Chaplain

★

COMPLIMENTS OF

**COMMERCIAL TRUST CO
of N. J.**

MAIN: 15 EXCHANGE PLACE

OFFICES

660 Newark Ave., at Five Corners
338 Grove St., near Newark Ave.
729 Bergen Ave., at Fairmount Ave.
186 Newark Ave., near Jersey Ave.
115 Jackson Ave., at Woodlawn Ave.

JERSEY CITY

Member Federal Reserve System

Member Federal Deposit Insurance Corp.

★

★

**Third Federal Savings & Loan Assn.
OF PHILADELPHIA**

4625 Frankford Ave. Philadelphia, Pa.

Current Dividend Rate 3% on Savings

Accounts Insured up to \$5000.00

Chartered and Supervised by the United States Government
Come in. \$1.00 opens an account. Money available on direct
reduction mortgage loans to home buyers

★

★

**Stowarzyszenie Bolesława
Wielkiego**

3157-59 E. Thompson St. Philadelphia, Pa.

ZARZĄD:

Wiktor Urban, Prezes J. Wyborski, Sekr. Fin.
F. Owczasz, Wiceprezes M. Krzeskiewicz, Kasjer
F. Malinowski, Sekretarz J. Musiał, Marszałek

★

★ ★ ★

Little Man ALE

Premium BEER

Esslinger's
EST. 1868

★ ★ ★

★

Phone: REGent 4400

**Matthew Edward Osiecki
FUNERAL DIRECTOR**

1626 E. Berks St.
PHILADELPHIA, PA.

★

★

DR. V. J. HOFFMAN

151 SHURS LANE
PHILADELPHIA, PA.

★

Ask for

COOPER'S

and be sure you get it. Cooper's Beer has a distinctive and uniform flavor — clean, smooth, mellow. And it's the same, every time. Buy it on draught at your favorite tap room — and in the thrifty, jumbo quarts.

Brewed and Bottled by

THE COOPER BREWERY
Philadelphia

SERDECZNE ŻYCZENIA

z okazji

SEJMU XIX

ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

skład:

WILLIAM A. RUCKI & SON

JOHN J. RUCKI, Prop.

ZAKŁAD POGRZEBOWY

60 Pulaski St.

Newark, N. J.

Residence: REgent 2608
3162 E. Thompson Street
Philadelphia, Pa.

Display Yard:
Darby 2467

EUGENE J. WITALIS

GRANITE — MARBLE
CEMETERY MEMORIALS

Office and Display Yard, McDade Boulevard
Opposite Rear Entrance Holy Cross Cemetery
DARBY, PENNSYLVANIA

COMPLETE HOME FURNISHINGS

Polish American Furniture Co.
and

Batory Furniture House, Inc.

C. SZYMANSKI, Prop.

219-223 N. Broad St.
Trenton, N. J.

382-384 Broadway
Bayonne, N. J.

Phone: Bayonne 3-4981

Gendaszek Limousine Service

LATEST MODELS BLACK OR WHITE HEARSES

WAGON SERVICE DAY AND NIGHT

Bell Phone: Nebraska 0120—3330—9751

2957 Belgrade Street Philadelphia, Pa.

SOLE OWNER, JULES GENDASZEK

COMPLIMENTS

of

EDWARD W. BROMIRSKI

FUNERAL DIRECTOR
&
EMBALMER

212 Warren Street

Jersey City, N. J.

Phone — BE. 4674

★
POMYŚLNOŚCI W OBRADACH SEJMOWYCH
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE
W PHILADELPHII, PA.

życzy

PLACÓWKA 12 S. W. A. P.

2733 E. Clearfield St. Philadelphia, Pa.

★

**PATRONAT GR. 601 Z. P. w A.
IRVINGTON, N. J.**

MARIA POZNANSKA
MARIA GUBERNAT
JADWIGA KRASUCKA
ANNA PIASECKA
MR. & MRS. JOHN MANKOWSKI
JULIA MACIONG
MR. & MRS. MICHAEL HENDEREK
MR. & MRS. R. J. GÓRSKI
MR. & MRS. JOSEPH ABRAMSKI
MR. & MRS. TADEUSZ WIŚNIEWSKI
MR. & MRS. JOSEPH SŁOWINSKI
BRONISŁAWA TAJKOWSKA
ROZALIA SZLAGA
M. BARNES

COMPLIMENTS OF

K. Stefanowicz

3300 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Anthony P. Stefanowicz

REAL ESTATE — CONVEYANCING
INSURANCE

4342 Cresson St. Philadelphia, Pa.

S. J. Lyons Co.

JEWELERS

SINCE 1899

J. J. Mlodzianowski

FUNERAL DIRECTOR

118 Grape Street 4125 Germantown Ave.
MANayunk 1916 MICHigan 0206

PHILADELPHIA, PA.

M. A. Tomaszewski & Son

UNDERTAKERS & EMBALMERS

2728 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa.

Phone: REGent 6624

COMPLIMENTS OF

Richmond Bakery

P. KULPINSKI

3038 Richmond St. Philadelphia, Pa.

REG. 3473

J E D N O Ś Ć

PHILADELPHIA'S LEADING POLISH WEEKLY

3131 Richmond Street
PHILADELPHIA

B. S. PLUTA, Publisher
Phone REGent 5259

COMPLIMENTS OF

Frank J. Sitko, Ph. G.

PRESCRIPTION DRUGGIST

2613 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa.

Phones: GARfield 1934

Conshohocken 640

Anthony J. Cerankowski

FUNERAL DIRECTOR

DEPENDABLE AND ECONOMICAL SERVICE

2635 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa.

Branch Office: 209 E. Hector St., Conshohocken, Pa.

COMPLIMENTS OF

Hrobak's
TRADE MARK

COMPLIMENTS OF

PROPPER BROS.

LEVERING & CRESSON STS.

TOW. SOKÓŁ POLSKI

W MANAYUNK, PA.

zasyła

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

SERDECZNE ŻYCZENIA ZASYŁA

**Stow. Obywateli Polsko-Amer.
North East**

2314 E. York St. Philadelphia, Pa.

LEW TENDLER TAVERN

BROAD at LOCUST STREET

Philadelphia, Pa.

Phone: Pennypacker 1802

Z Okazji Sejmu Związku Polek w Ameryce
WSZELKICH POMYŚLNOŚCI
życzy

**Richmond Obyw. Ben.
Stowarzyszenie**

2937-41 Richmond St. Philadelphia, Pa.

COMPLIMENTS OF

Kazimierz Wielki B. & Loan Ass'n

2600 E. Allegheny Ave.

EACH ACCOUNT INSURED UP TO \$5,000.00

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWYCH

składa

Gmina 166 Z. N. P.

w Philadelphia, Pa.

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD
SEJMOWYCH

składa

Paweł Karsch

POGRZEBOWY I BALSAMATOR

190 Conarroe St.

Manayunk, Pa.

SERDECZNE ŻYCZENIA I DALSZEGO ROZWOJU
DLA SEJMU XIX ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

składają

CZŁONKOWIE I KOMITET

Stow. Adama Mickiewicza

JAN F. CICHOCKI, Prezes

Regent 5304

Tor. 7180

Jersey Queen Dairy

MILK PRODUCTS

3465 Richmond Street

Philadelphia, Pa.

Bell Phone: Regent 3622

SELLING - REAL ESTATE - RENTING

Joseph Ronczka

**REAL ESTATE & INSURANCE
CONVEYANCING**

2021 Memphis Street Philadelphia, Pa.

RENTS COLLECTED

Quality

Service

PAINTING

NORTHEAST

DECORATING

3024 Salmon Street

Philadelphia, Pa.

WALTER COOK

NEB. 5878 — NEB. 1211

Niestrudzonym Pracownikom
Związku Polek w Ameryce
SERDECZNE ŻYCZENIA
składa

KS. M. WYBORSKI
Proboszcz Par. św. Wawrzyńca
PHILADELPHIA, PA.

Phone Reg. 4367

ADAM'S CAFE

ADAM SWIĄTKOWSKI, Prop.

CHOICE WINES & LIQUORS

2600 Richmond St. — N. W. Cor.
PHILADELPHIA, PA.

FRANK NAWROCKI

Wholesale and Retail Dealer

Fancy California Fruit and Produce

PENNA. POTATOES A SPECIALTY

2808 E. Ann St.

Philadelphia, Pa.

Neb. 9075

LOBSTER CAFE

STANLEY GARDECKI, Prop.

BEER - WINES - LIQUORS

2647 E. Clearfield St.

Philadelphia, Pa.

Phone Jef 1213 — East 7492

OPEN: MON. WED. & FRI. EVES.

C. J. PRZYBYLOWSKI

TRADING AS

MILLER REALTY CO.

Orthodox & Thompson Sts. Philadelphia, Pa.

INSURANCE IN ALL ITS BRANCHES

DELaware 3636

JAN J. CERANKOWSKI

POGRZEBOWY I BALSAMATOR

2635 Orthodox St.

Philadelphia, Pa.

S. ZALESKI

KONTRAKTOR

DACHARZ . . . BLACHARZ

3059 Richmond St.

Philadelphia, Pa.

**FRATERNAL ASSOCIATION
OF JOSEPH PILSUDSKI**

(Stowarzyszenie Braterskie Józefa Pilsudskiego)

3368 E. Thompson Street

PHILADELPHIA, PA.

COMPLIMENTS OF

North East Women's Club

2314 E. York Street

Stowarzyszenie Obywatelek

z Philadelphia, Pa.

M. Borowska, Prezeska
D. Witkowska, Wiceprez. S. Dobisch, Sekr. Fin.
S. Kaźmierczyk, Sekr. Prot. B. Bulsza, Kasjerka

Nebraska 5791

SAWA'S

EXCLUSIVE BRIDE AND BRIDESMAID GOWNS

3060 Richmond Street

Phone: Regent 2060

A. Rzepecki

HARDWARE

3102-04 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Bell Telefon: JEF. 0950

Edward L. Walczak

POGRZEBOWY I BALSAMATOR

2391 Orthodox Ulica — Róg Bermuda Ul.
PHILADELPHIA, PA.

ROX. 0987 J.

W. S. Wesolowski

QUALITY MEATS and GROCERIES

158 Levering Street

MANAYUNK

Phila. Pa.

GREETINGS FROM

Keller H. Gilbert, LL.B.

MAGISTRATE

Court No. 28, Manayunk, Pa.

COMPLIMENTS OF

K. Zoltowski

BUILDING CONTRACTOR

2737 E. Indiana Ave.

Kish Funeral Home

224 Fitzwater Street

Philadelphia, Pa.

Joseph A. Moderski

FUNERAL DIRECTOR

755 S. 2nd Street

Philadelphia, Pa.

ŻYCZENIA ŚLE

Franciszka Prusiezna

1020 S. 2nd Street

Philadelphia, Pa.

POWODZENIA ŻYCZY

Franciszek J. Rachubinski

781 S. Front St.

Philadelphia, Pa.

NEB. 7057

Stanley's Home Appliance

S. REIKAUSKAS

FURNITURE - CARPETS - RUGS

2700 E. Madison Street

Philadelphia, Pa.

NEBRASKA 5766
REGENT 0277

REGENT 9150
NEBRASKA 1625

Rose Garden Flower Shop

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

2964 Richmond Street

Philadelphia, Pa.

Bell Phone: Howard 3357

Mrs. M. Pichalska

FUNERAL DIRECTOR

851 S. Front Street

Philadelphia, Pa.

COMPLIMENTS OF

F. Struk's Cafe

3301 Richmond St.

Philadelphia, Pa.

COMPLIMENTS OF

P. Janiec's Cafe

3018 Salmon St.

Philadelphia, Pa.

REG. 7090

COMPLIMENTS OF

Francis J. Kownacki, M. D.

REGent 1010

S. Szweda

POGRZEBOWY I BALSAMATOR

No Charge For Funeral Parlor

2636-38 E. Allegheny Ave.

Philadelphia, Pa.

Phone REGent 3832

Alice's Flower Shop

WEDDING BOUQUETS - FUNERAL DESIGNS

2655 E. Clearfield St.

Philadelphia, Pa.

POMYŚLNYCH OBRAD

życzy

Gniazdo 516 Sok. Pol.
Philadelphia, Pa.

GIFTS IN JEWELRY FOR EVERY OCCASION

POLAND'S
CREDIT JEWELERS

4347 Main St.

Manayunk

Jakób Rykowski

JEWELER

4373 Main St.

Manayunk, Pa.

G R E E T I N G S

Howitz Bakery

400 Kingsley St.

Philadelphia, Pa.

COMPLIMENTS OF

V. & W. Ławiński

114 Grape Street

ŻYCZENIA ŚLE

Kazimierz Kucharski

155 Jamestown St.

John Rozanski

MEAT MARKET

2701 E. Clearfield St.
Phone NEB. 3459

POMYŚLNYCH OBRAD SEJMOWYCH

DuBarry Beauty Salon

H. BOGUCKA, Wł.

1239 N. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Phone: BRUNSWICK 1230

A. Starsiak
CLOTHING STORE

Clothing & Furnishings For Men, Young Men & Boys
Custom Made Suits — All Work Guaranteed

1205 Milwaukee Ave. at Division St. Chicago, Ill.

Serdeczne życzenia pomyślnych obrad sejmowych
składają

MR. & MRS. SAM N. BABCZAK

I. G. A. Groceries Store

651 NORTON ST.

ROCHESTER, N. Y.

ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
I POMYŚLNOŚCI SKŁADA

Towarzystwo H. B. W.

Gr. 756 Z. P. w A.

NEWARK, N. J.

ŻYCZENIA OWOCNYCH OBRAD SKŁADA

Komisja Nr. 25-ty

Obwód XI-ty

OMAHA, NEBRASKA

M. Gałazka, Prez.; M. Sturk, Wiceprez.; J. Supińska, Sekr. Fin.;
M. Wolbach, Sekr. Prot. i P. Niewiarowska, Kas.

WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI SEJMOWI XIX-mu
ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

życzy

Leokadia A. Rabińska

PREZESKA KOMISJI NR. 28-my
NA STAN MASSACHUSETTS

Tow. Rozwój Polek

Gr. 632 Z. P. w A. w Rochester, N. Y.

zaszyła życzenia pomyślnych obrad Sejmowi XIX-mu
i jak największego rozwoju
Związkowi Polek w Ameryce

SERDECZNE ŻYCZENIA ZASYŁA

Tow. Wolność Polek

Gr. 222 Związku Polek w Ameryce

PHILADELPHIA, PA.

Pomyślnych Obrad Sejmowi XIX-mu

życzy

Tow. Bałtyk

GR. 759 Z. P. w A.

Jersey City, N. J.

Pomyślnych Obrad Sejmowi XIX-mu

życzy

Tow. Wisła

GR. 677 Z. P. w A.

Jersey City, N. J.

Owocnych w Wyniki Obrad Sejmowi XIX-mu

życzy

Tow. Marii Konopnickiej

GR. 611 ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

Bayonne, N. J.

PATRONAT GR. 611 Z. P. w A.

BAYONNE, N. J.

HONORATA PUSCZ
ANNA ZUKOWSKA
MARIA GÓRECKA
ZOFIA ZIMNOCH
ANTONINA BARCZYK
KATARZYNA GOTARD
JOANNA KULIGOWSKA
ANNA PURWIN
JANINA WERNICKA
VICTORIA NOWICKA
EVA KAWAŁEK
JÓZEFA HALECKA

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

From North East Baltimore
Baltimore, Md.

BEST WISHES

from

Mr. & Mrs. Frank Karwacki

PHARMACIST

Milton Ave. & Fleet Street Baltimore, Md.

COMPLIMENTS OF

Lilly & Zeiler, Inc.

403 S. Wolfe Street Baltimore, Md.

Phone: Wolfe 3940

Polish Falcons Hall

John Byczkowski

BEER, WINES & LIQUORS

IMPORTED AND DOMESTIC

1735 Fleet Street Baltimore, Md.

Wolfe 5854

M. F. Sadowski & Sons

FUNERAL DIRECTORS

1808 Eastern Ave. Baltimore, Md.

Wolfe 1127 - Day and Night Service - Broadway 1025
Funeral Parlor For Your Convenience

George A. Weber

FUNERAL DIRECTOR and EMBALMER

Limousines For All Occasions

705 South Ann Street Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of

Patterson Bowling Alley

2105 Eastern Avenue

BALTIMORE, MARYLAND

COMPLIMENTS

of

Anton Hagel

BAKER OF HIGH GRADE GOODS

Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Baltimore, Md.

COMPLIMENTS

of

Mr. & Mrs. Frank Krzeszewski

Baltimore, Md.

PATRONS OF GROUP 702 P. W. A.

BALTIMORE, MD.

MR. & MRS. IRWIN HORN
MRS. PELAGIA KULESZCZYK
MRS. DOROTHY STEVENS
MRS. ELEONOR DRZEWIECKI
MISS MARY DRZEWIECKI
MISS THERESA SOKOLOWSKI
MISS LILLIAN MECHLINSKA
MRS. ANGELIA BEDNACZ
MR. JASINSKI
MRS. JULIA ZAMECKA
MRS. LILLIAN KUNKOWSKA
MRS. LILLIAN BERNADZIKOWSKA
MRS. HELEN ROZANSKA
MRS. MARY SZYMANOWSKA
MRS. MARY BERES
MRS. HELEN PRUCHNIEWSKA
MRS. MARY USTASZEWSKA
MRS. HELEN SUPROWICZ
MRS. FRANCES MUSZAL
MRS. ELEONOR DRZEWIECKI
MRS. LINDA FRANK
MRS. JOEANNA LITTLE

WITH OUR BEST WISHES
WALTER & IGNACY FILIPOWICZ

Phillips Brothers
FLORISTS

160 Ferry St. Newark, N. J.

SZCZERE ŻYCZENIA
przesyła

Ks. Prob. Józef A. Maj

291 St. Paul's Ave.
JERSEY CITY, N. J.

COMPLIMENTS
of

F. W. L. & COMPANY

Jersey City, N. J.

COMPLIMENTS
of

BROMIRSKI
FLORIST

Jersey City, N. J.

Pomyślnych Obrad Sejmowi XIX Z. P. w A.
życzy

Benjamin C. Gurnik
RZECZNIK MIEJSKI

571 Grove St. Irvington, N. J.
ES. 2-5477

PATRONAT GR. 744 Z. P. w A.
IRVINGTON, N. J.

ANIELA POMIANEK
JANINA MIENTUS
ZOFIA ZEMRUZ
WIKTORIA RADONIEWICZ
JÓZEFA PANEK
M. BOCZAR
LUDWIKA KOPACZ
A. BARTNICKA

★ ★ ★

PATRONAT GR. 756 Z. P. w A.
NEWARK, N. J.

WIKTORIA SEMAH
MARIA GRABOWSKA
KAROLINA CHMARA
SYLWESTRA DUCA
KAZIMIERA ARCISZEWSKA
ZOFIA KONRAD

SERDECZNE ŻYCZENIA
ZWIĄZKOWI POLEK W AMERYCE
Z OKAZJI XIX-go SEJMU
składa

Dr. Lawrence J. Urban

679 Avenue C Bayonne, N. J.

COMPLIMENTS OF

Stanisław Fryczynski, Inc.

FUNERAL HOME

190 Avenue E Bayonne, N. J.

Tel. Bayonne 3-6161 Home Tel. Bayonne 3-5777

White Rose Laundry

25-27 West 23rd Street Bayonne, N. J.

JOSEPH J. TOPOLESKI, Prop.

ŻYCZENIA SKŁADA

Franklin House

F. TOMASZESKI, Właśc.

1402 C St. Cor. 15th Ave. Belmare, N. J.

POKOJE DO WYNAJĘCIA
na dzień, tydzień lub sezon; z wiktem lub bez.
Specjalne pokoje dla wycieczkowiczów.

Tel. JOURNAL Square 2-0058

Dr. Abdon V. Piskorski

604 JERSEY AVENUE
Bet. 4th & 5th Streets
JERSEY CITY, N. J.

Phone: JOURNAL Square 2-0776

John J. Brozdowski, M. D.

OFFICE HOURS:
1 to 2 and 6 to 8 P. M.
Except Sat. and Sun.

554 1/2 Jersey Ave. Jersey City, N. J.

OWOCNYCH OBRAD SEJMOWI XIX Z. P. w A.

życzy

Dr. F. S. Stankiewicz

554 1/2 Jersey Avenue Jersey City, N. J.

COMPLIMENTS

of a

FRIEND

Jersey City, N. J.

BEST WISHES
from
PETER H. SCHWABA
JUDGE
OF THE SUPERIOR COURT

COMPLIMENTS
of
WALTER J. LA BUY
JUDGE
OF THE CIRCUIT COURT
OF COOK COUNTY, ILLINOIS

GREETINGS
THE LEADER STORE
1535-39 W. Chicago Ave.
CHICAGO, ILL.

Phone Brunswick 2406

A. and R.
GROCERS' SUNDRIES
Distributors of AL-RICH BRAND
And Other Fancy Food Products
1906 Elston Ave.

MICHAEL ZIENTEK CHICAGO

POMYŚLNIEGO ROZWOJU ZWIĄZKOWI POLEK!
JEDYNA POLSKA FIRMA

CZERWIEC LUMBER CO.
ROOFING, MILLWORK and INSULATION
2 YARDS

3700 S. Western Ave. 9000 So. Chicago Ave.
Tel. Virginia 0456 CHICAGO Tel. Saginaw 0202

SZCZĘŚĆ BOŻE SEJMOWI Z. P. w A.

MRS. H. TOMASZEWSKI

KWIATY NA WSZELKIE OKAZJE
1228 Noble Street Chicago, Ill.
Tel. BRUNswick 2734

COMPLIMENTS OF
Roman Kosinski
DIAMONDS, WATCHES, JEWELRY
DR. HENRY F. KOSINSKI, 1039 Milwaukee Ave.
Optometrist Chicago, Ill.

Książki Wszelkiego Rodzaju, Słowniki, Pocztówki
na wszelkie okazje poleca
KSIĘGARNIA

Polish American Book Co.

KATALOGI NA ŻĄDANIE
1130 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Badges, Flags, Silver and Gold Jubilee Items
at Wholesale Price

United Novelty Mfg. Co.

W. JANICKI
1159 Milwaukee Ave. Chicago, (22) Ill.
Write For Our Catalogue

BEST WISHES FROM
BARNEY B. DRABANSKI
PAUL W. DRABANSKI

Drabanski Funeral Directors

Phone Armitage 2934
1410 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.

PATRONAT
PHILADELPHIA, PA.

WANDA NOWAK
MAGDALENA BOROWSKA
ANTONI PITERA
MICHAŁ BEDNAREK
ANIELA GRABOWSKA
CECYLIA SWIERK
KAPLAN'S JEWELERS
MRS. J. STEMBA
DOMICELA WITKOWSKA
STEFANIA SLINER
ANNA CHRUPCAŁA
KATARZYNA JANIEC
PAULINE UCZAK
EFENBURG
MRS. THEOPHILA McERLANE
K. BABULA
JOHN GRACZYK
A. SAYBOLT
E. SIENKIEWICZ

MARK ELECTRIC CO.
HELEN KASPER
STEFAN i ROZALIA TYSZKA
ANNA MASZTAK
K. HALDIS
STEFANIA PIASECKA
V. TATER
M. KRASOWSKA
M. PUSZYNSKA
D. PISKADŁO
W. DRYSLEWSKA
C. GUTOWSKA
S. PIELAWSKA
Z. ZALEWSKA
W. MATCUSZCZYK
ANTONI BLASZCZYK
KONSTANCJA GUZIEJEWSKA
AMELIA SZLAK, Chicago, Ill.

★ ★ ★

DR. & MRS. JOSEH KAJA, Milwaukee, Wis.
MR. & MRS. ZUSGA, Elizabeth, N. J.
R. PASTERNAK, Elizabeth, N. J.

BEST WISHES FROM

Ted Phillips

Finest Quality in Fresh Cut Flowers & Corsages
215 Ferry Street Newark, N. J.

Życzenia Pomyślnych Obrad Związkowi Polek w Am.
składają

Antoni i Czesława Krzewiccy
70 Elm Road Newark, N. J.

Szczęście Boże Sejmowi XIX-mu i Organizacji
Związku Polek w Am.

Paweł i Leok. Płońscy
55 Hawkins St. Newark, N. J.

Życzenia Dalszego Rozwoju Związkowi Polek w Am.
składają

Mr. & Mrs. Wyszynski
209 Ferry Street Newark, N. J.

Dalszego rozwoju w sprawach społeczno-narodowych
z okazji Sejmu XIX-go
życza

Mr. & Mrs. S. M. Kremzner
88 Pulaski St. Newark, N. J.

Best Wishes and Heartiest Congratulations
from

M. Zawodniak
DRUG STORE

72 Pulaski St. Newark, N. J.

Tel. ES. 2-1385

Mary Czyzewski

Dealer in

GRADE "A" MILK & DAIRY PRODUCTS
644-15th Ave. Newark, N. J.

Phone BAYonne 3-1917

K. WANDZINSKI, Prop.

Mt. Carmel Florist

CUT FLOWERS AND POTTED PLANTS
WEDDING BOUQUETS AND FUNERAL DESIGNS
A SPECIALTY

6 East 22nd Street Bayonne, N. J.

Vincent Smolski

HOME-MADE BOLOGNA
MEAT MARKET

115 N. 2nd St. Harrison, N. J.
Tel. HA. 6-1238

ŻYCZENIA POMYŚLNYCH OBRAD

przesyła

M. Królówna

The Third War Loan is your loan

The securities on sale fit your purse. Check the one which is applicable to you and buy it to the point of personal temporary sacrifice. Always keep in mind your sacrifice is only temporary because you do not give your money away when you "buy" War Bonds; you lend your money at interest. Your money is not even frozen. In the event of an emergency — and the record shows that Americans are not redeeming their Bonds except in the event of true emergencies — your Bonds are redeemable.

The United States Government has never in its history repudiated a Government Bond. As further evidence of the strength of this country to guarantee repayment of your money, United States potential wealth amounts to \$89,000 per capita. Even with the heavy current war expenses, our national debt is only \$1100 per capita.

Only a country like ours could make such a deal with its citizens: repay you with interest for a loan of your money to protect you and your family against enemies which would murder, rob, or enslave you.

The number one "buy" for you is the familiar Series E War Bond. Twenty-seven million American workers are buying Series E Bonds at the rate of \$420,000,000 a month. Your Third War Loan duty is to buy at least one extra \$100 Series E Bond above your regular buying. Buy more if you can.

Keep these facts in mind about the Series E Bonds:

They come in \$25, \$50, \$100, \$500 and \$1,000 denominations. They sell for 75 per cent of their maturity value. They pay you \$4 for every \$3 invested if held until maturity, which is 10 years from issuing date. You may redeem them at any time 60 days after issue without notice at stated redemption values. Every Bond carries this redemption table.

The Polish Women's Alliance of America

SEJMOWI XIX
ZWIĄZKU POLEK
W AMERYCE

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DONIOSŁYCH I OWOCNYCH OBRAD

Dla Chwały
Narodu Polskiego
i Polonii
Amerykańskiej

s k ł a d a

Wydawnictwo **Pittsburczanina**

WIKTOR L. ALSKI, *Prezes*

Pittsburgh, Pennsylvania

Komitet Przedsejmowy

Sejmu XIX-go Związku Polek w Ameryce

KOMITET WYKONAWCZY

M. C. DANESKA, Przewodnicząca

W. NOWAK, Wiceprzewodnicząca
A. JAŚKIEWICZ, Wiceprzewodnicząca
F. JASIŃSKA, Wiceprzewodnicząca

A. BORAWSKA, Wiceprzewodnicząca
M. GZOWSKA, Sekretarka
K. BYCZKOWSKA, Kasjerka

Komitet Pamiętnika

M. C. Daneska, Przew.
F. Jasińska
C. Pokorska
M. Boczar
K. Mankowska
B. Zamojska
A. Skurecka
C. Swierk
K. Janiec
A. Janiszewska
S. Nowicka
M. Janiga
L. Bernadzikowska
M. Welzant
J. Kutz
J. Jaskulska
M. Michaloska
H. Rożanska
P. Kuleszczyk
D. Stevens
W. Krzyszewska
K. Byczkowska
M. Lopacińska

Komitet Nabożeństw

W. Nowak, Przew.
A. Borawska
S. Nowicka

Komitet Widowiska i Popisów

M. C. Daneska, Przew.
B. Banko
A. Tyszka
P. Suprowicz
I. Wiśniewska
A. Jaśkiewicz
T. Sekula
W. Nowak
J. Osuch
F. Jasińska
J. Brolewicz

Komitet Biletów i Finansów

W. Nowak, Przew.
T. Sekula
J. Osuch
S. Nowicka
P. Skalinska

Marszałkinie

W. Nowak
A. Jaśkiewicz

Asystentki

T. Sekula
M. Telkowska
P. Dryślewska
F. Jasińska
J. Osuch
K. Byczkowska
L. Plonska
C. Pokorska

Komitet Bankietu i Dekoracji

M. C. Daneska, Przew.
A. Jaśkiewicz
W. Nowak
A. Borawska
K. Byczkowska
F. Jasińska
M. Gzowska
T. Sekula
M. Welzant
P. Dryślewska
S. Nowicka

Komitet Akademii Żalobnej

K. Byczkowska, Przew.
P. Dryślewska
L. Piasecka
M. Rożanska

Komitet Prasy

A. Borawska, Przew.
P. Dryślewska
M. Gzowska

Komitet Rautu Wojskowego

I. Wiśniewska, Przew.
V. Guladwińska
C. Pokorska
M. Welzant

Podziękowanie

SZCZERE I GŁĘBOKIE PODZIĘKOWANIE składamy wszystkim miejscowym i pozamiejscowym pracownikom, które przyczyniły się do wydania niniejszego Pamiętnika, jakoteż:

Urzędniczkom Zarządu Głównego Związku Polek w Ameryce, Komisjom i Grupom, za współpracę i życzenia;

Bratnim Organizacjom za zamieszczenie swych życzeń i ogłoszeń;

Wiel. Duchowieństwu, PP. Kupcom, Przemysłowcom, Profesjonalistom i tym wszystkim, którzy bądź to przez zamieszczenie ogłoszenia lub patronatu materialnie przyczynili się do wydania tego Pamiętnika;

Wydawnictwu "Pittsburchanina" za łaskawą współpracę;

Tym wszystkim którzy nadesłali swoje artykuły do Działu Redakcyjnego Pamiętnika;

Prasie polskiej i angielskiej za reklamę;

Jakoteż i wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do wydania tego Pamiętnika Sejmowego, raz jeszcze składamy serdeczne, staropolskie — "Bóg Zapłać" polecając poparciu naszych członkiń i przyjaciół tych wszystkich, którzy swe ogłoszenia w Pamiętniku tym zamieścili.

KOMITET PAMIĘTNIKA SEJMOWEGO.

★ ★ ★ ★

Appreciation

The Pre-Convention Committee of the Nineteenth Convention of the Polish Women's Alliance of America acknowledges its debt of gratitude to all those, who helped morally and materially to make this Convention Book possible. We particularly want to extend our sincere thanks to:

The Supreme Officers of the Polish Women's Alliance of America, Councils and Groups for their splendid cooperation and greetings;

The Fraternal Organizations for their Best Wishes;

The Reverend Clergy, Firms, Institutions, Merchants, Professionals and Individuals who made this book possible by inserting their compliments and advertising;

The Pittsburgher Polish Daily Publishing Company for their splendid cooperation;

The Contributors to the editorial part of this book;

The Polish and English press for publicizing our Convention.

And to all those who in any way made this book possible. It would have been virtually impossible to achieve the success of our enterprise without this aid and assistance, therefore the Committee tenders its sincerest thanks to all. The Committee also urges its friends and members to patronize all those who have acquired space in this publication.

PROGRAM BOOK COMMITTEE.

No second chance...no other choice

FOR THOSE who fall and freeze on the lime-covered floors of the cattle cars that carry them to German labor camps—there is no other choice.

For the little children of Warsaw and Poznan and Krakow who wait with swollen stomachs for the food that never arrives, there is nothing else to do—but wait.

For the Polish peasant with no choice but to see his home destroyed, his country despoiled, over-run by the ruthless Nazi horde; for all of those in nameless graves and numberless cells—for *all* of them—there was no second chance, no other choice.

But for you—a choice still remains. For us—among all the peoples of the world, the road to freedom is still clear.

Never before have we been able to measure the price of freedom for ourselves and our children in such tangible terms. Will you help to keep the road to freedom open? Will you invest—all *you can*—in War Bonds?

It's not so much to ask. Many of us are making more money than we have for years. The things we'd like to buy with that money are scarce—or unavailable. So, we're asked to *loan* money at good interest—\$25.00 for every \$18.75 when the Bond matures. Money to help pay for the war—keep prices down—provide peacetime jobs and peacetime goods and a generally decent world for all of us when the war is won.

Chances are you're already in the Payroll Savings Plan—buying War Bonds—doing your bit. But don't stop there. Raise your sights. Do your *best*.

M. B. VICK & COMPANY

STATE AND MUNICIPAL BONDS

120 S. La Salle St.

Chicago

WE ARE QUALIFIED AS ISSUING AGENT FOR DIRECT
SALES OF SERIES "E" U. S. WAR SAVINGS BONDS.

